

Tilastoja

Mäkelänkatu 2 • PL 49, 00501 Helsinki
Puh. (09) 393 091 • Faksi (09) 393 0794
laakariliitto@fimnet.fi
www.laakariliitto.fi

Lääkärikysely 2009

Tilastoja

Suomen Lääkäriliiton tilastoja 2009

Julkaisija	Suomen Lääkäriliitto
Taitto	Taina Ilomäki-Virta
Kirjapaino	Multiprint
Painosmäärä	400 kpl
Painovuosi	2009
Lisätietoja	Suomen Lääkäriliitto Tutkimuspäällikkö Jukka Vänskä Tutkija Juho Ruskoaho Tutkija Piitu Parmanne ATK-suunnittelija Markku Viitamäki Tutkimussihteeri Mona Fäldt

© Suomen Lääkäriliitto

ISBN 978-951-9433-58-5

Tilastotietoja lääkäreistä:
www.laakariliitto.fi/tilastot

Sisällysluettelo

Johdanto	3
Lääkärien kokonaismäärä	4
Työskentelysektorit	5
Sukupuoli- ja ikärakenne	6
Alueellinen jakauma ja työnantajasektorit	7
Koulutusrakenne	8
Määräaikaiset työsuhteet	10
Sivutoimet	11
Osa-aikatyöt	12
Sairaaloiden lääkärit	13
Terveyskeskusten lääkärit	14
Valtion lääkärit	15
Yksityisen sektorin lääkärit	16
Työterveyshuollon lääkärit	18
Potilasturvallisuus	19
Päivystykseen osallistuminen.....	20
Osaamisalueet työssä	21
Liitetaulukot	22
Kyselylomake	30

Johdanto

Suomen Lääkäriliitto on ammattijärjestö, johon kuuluu 94 prosenttia Suomessa asuvista lääkäreistä. Lääkäriliiton ensisijainen tehtävä on jäsentensä edunvalvonta. Liitto kokoaa lääkärin puolesta yhteisiä ammatillisia, yhteiskunnallisia ja taloudellisia tavoitteita. Liitto toimii monin tavoin terveydenhuollon, lääkärin koulutuksen ja lääkärin työn laadun kehittämiseksi. Eettisissä kysymyksissä samoin kuin lääkärin ja potilaiden etujen ajamisessa liitto harjoittaa aktiivista kansainvälistä yhteistyötä. Liiton tutkimus- ja selvitystoiminnalla pyritään tuottamaan tietoa lääkärin edunvalvonnan ja lääkärin työn kehittämisen tueksi.

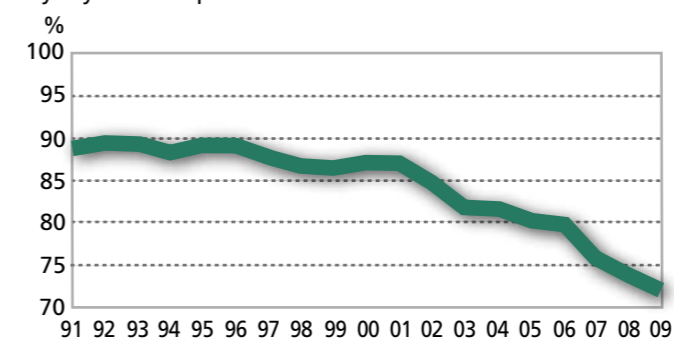
Lääkäriskysely on Suomen Lääkäriliiton vuosittain tekemä kysely, jota on tehty eri muodoissa vuodesta 1982 lähtien. Kysely lähetetään jokaiselle Suomessa laillistetulle lääkärille, jonka osoite tunnetaan ja joka ei liiton tietojen mukaan ole eläkkeellä (N=18 918). Sen saavat myös liittoon kuulumattomat lääkärin. Kyselyn vastausprosentti on perinteisesti ollut korkea, mutta viime vuosina vastausaktiivisuus on ollut laskussa. Tänä vuonna 13 618 lääkärin eli 72,0 prosenttia lomakkeen saaneista vastasi kyselyyn. Vastausaktiivisuus laski noin kaksi prosenttiyksikköä edellisvuoteen verrattuna. Mikäli lääkäri ei palauttanut lomaketta, tilastoinnissa on käytetty aikaisempia liiton rekisterissä olevia tietoja.

Lääkäriskyselyllä liitto tarkistaa ja ylläpitää lääkärin kuntaa koskevia rekisteritietoja. Tämän lisäksi kyselyn tavoitteena on tuottaa perustietoa lääkärin kuntaan rakenteesta ja siinä tapahtuneista muutoksista. Näitä tietoja tarvitaan erityisesti lääkärin edunvalvontatyössä, mutta myös koulutus- ja työvoimapolitiittisten päätösten tueksi. Kyselystä saatavia tietoja käytetään myös Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontaviraston (Valviran) terveydenhuollon ammattihenkilöistä ylläpitämän rekisterin päivittämiseen. Kysely tarjoaa lääkäreille tietosuojalainsäädännön edellyttämän omien rekisteritietojen tarkistamismahdollisuuden.

Julkaisussa tarkastellaan ensisijaisesti Suomessa työssä olevien lääkärin ikä- ja sukupuolirakennetta, erikoistumistilannetta sekä heidän sijoittumistaan työmarkkinoille. Yhdessä aikaisempien vuosien kyselyistä saatujen tietojen kanssa on voitu tarkastella myös edellä mainituissa tekijöissä tapahtuneita muutoksia. Kyselyyn on vuosittain liitetty osio, jossa on tiedusteltu lääkärin mielipiteitä ja näkemyksiä ajankohtaisista ammattikuntaa koskevista kysymyksistä. Vuonna 2009 kiinnostuksen kohteita olivat muun muassa potilasturvallisuus ja päivystykseen osallistuminen. Lisäksi kartoitettiin lääkärin tärkeiksi kokemia osaamisalueita ja näihin liittyvän koulutuksen riittävyyttä.

Tämän raportin lisäksi Lääkäriskyselyn tuloksia julkaistaan myös liiton internetsivulla www.laakariliitto.fi.

Kyselyn vastausprosentit 1991–2009

Kyselyn viiteajankohdat

18.3.2009	13.3.2002	15.3.1995
12.3.2008	14.3.2001	16.3.1994
15.3.2007	27.3.2000	17.3.1993
15.3.2006	17.3.1999	18.3.1992
16.3.2005	18.3.1998	20.3.1991
17.3.2004	19.3.1997	20.3.1990
19.3.2003	13.3.1996	1.3.1989

Taulukku

Taulukko 1. Lääkärit työllisyysaseman mukaan vuosina 1985, 1990, 1995, 2000, 2005–2009.....	4
Taulukko 2. Lääkärit iän ja sukupuolen mukaan vuonna 2009	6
Taulukko 3. Lääkärit sairaanhoitopiireittäin vuonna 2009	7
Taulukko 4. Lääkärit työnantajasektorin mukaan vuosina 1996 ja 2009	7
Taulukko 5. Lääkärit erikoistumisvaiheen ja päätoimen työskentelysektorin mukaan vuonna 2009	9
Taulukko 6. Lääkärit tutkimuksen ja sukupuolen sekä päätoimen työskentelysektorin mukaan vuonna 2009	9
Taulukko 7. Lääkärin työsuhteet päätoimen työskentelysektorin mukaan vuonna 2009	10
Taulukko 8. Lääkärin sivutyöt työskentelysektorin ja sukupuolen mukaan vuonna 2009	11
Taulukko 9. Lääkärin sivutoiden työskentelysektori päätoimen työskentelysektorin mukaan vuonna 2009	11
Taulukko 10. Sairaaloiden lääkärit virkanimikkeen ja toimipaikan mukaan vuonna 2009	13
Taulukko 11. Sairaaloiden lääkärit iän ja sukupuolen mukaan vuonna 2009	13
Taulukko 12. Terveyskeskusten lääkärit iän ja sukupuolen mukaan vuonna 2009	14
Taulukko 13. Päätoimiset yksityislääkärit sairaanhoitopiiriin mukaan vuonna 2009	16
Taulukko 14. Työterveyshuollon lääkärit työnantajasektorin mukaan vuonna 2009.....	18
Taulukko 15. Päätoimeen kuuluva päivystys vuonna 2009	20

Kuviluettelo

Kuvio 1. Työssä olevat lääkärit vuosina 1995–2009	4
Kuvio 2. Lääkärit työllisyysaseman mukaan vuonna 2009	4
Kuvio 3. Lääkärit päätoimen työskentelysektorin mukaan vuonna 2009	5
Kuvio 4. Naisten osuus työssä olevista lääkäreistä päätoimen työskentelysektorin mukaan vuosina 1996–2009	6
Kuvio 5. Lääkärit iän ja sukupuolen mukaan vuonna 2009	6
Kuvio 6. Lääkärit erikoistumisvaiheen ja sukupuolen mukaan vuonna 2009	8
Kuvio 7. Lääkärit erikoistumisvaiheen ja työskentelysektorin mukaan vuonna 2009	8
Kuvio 8. Väitelleiden osuus työskentelysektorin mukaan vuonna 2009.....	8
Kuvio 9. Työsuhteiden vakituisuus työskentelysektorin mukaan vuonna 2009	10
Kuvio 10. Osa-aikatyön yleisyys iän ja sukupuolen mukaan vuonna 2009	12
Kuvio 11. Osa-aikatyötä tekevien osuus työskentelysektorin mukaan vuonna 2009	12
Kuvio 12. Osa-aikatyössä ja osa-aikaeläkkeellä olevien määrä vuonna 2009	12
Kuvio 13. Sairaaloiden lääkärit virkanimikkeen ja sukupuolen mukaan vuonna 2009	13
Kuvio 14. Terveyskeskusten lääkärit virkanimikkeen ja sukupuolen mukaan vuonna 2009	14
Kuvio 15. Valtion lääkärit iän ja sukupuolen mukaan vuonna 2009	15
Kuvio 16. Päätoimiset yksityislääkärit iän ja sukupuolen mukaan vuonna 2009	17
Kuvio 17. Yksityislääkärit erikoistumisvaiheen mukaan vuonna 2009	17
Kuvio 18. Sivutoimisten yksityislääkärin päätoimet vuonna 2009	17
Kuvio 19. Sivutoimiset yksityislääkärit iän ja sukupuolen mukaan vuonna 2009	17
Kuvio 20. Työterveyshuollon lääkärit iän ja sukupuolen mukaan vuonna 2009	18
Kuvio 21. Läheltä piti -tilanteiden ja haittatapahtumien esiintyminen vuonna 2009	19
Kuvio 22. Läheltä piti -tilanteisiin ja haittatapahtumiin liittyvät toimintatavat vuonna 2009	19
Kuvio 23. Työssä tarvittava osaaminen ja siihen saatu koulutus vuonna 2009	21

Lääkärien kokonaismäärä

Lääkärien lukumäärä on kasvanut tasaisesti viimeisen kymmenen vuoden ajan. Maaliskuussa 2009 Suomessa laillistettujen lääkäreiden kokonaismäärä oli 23 093. Työikäisiä lääkäreitä oli yhteensä 19 170, joista työssä Suomessa oli 16 487. Työllisten määrä kasvoi edelliseen vuoteen verrattuna 200 lääkärillä, kun työikäisten lääkäreiden määrä kasvoi yli 300 lääkärillä. Ero selittyy sillä, että niiden lääkäreiden määrä, joista Lääkäriliiton rekisterissä ei ole tietoa, kasvoi yli 100 lääkärillä.

Lääkärien kokonaismäärä on lähes kaksinkertaistunut 20 vuodessa. Vuoden 1989 alussa maassamme oli laillistettu 13 511 lääkärinä. Lääkärien lukumäärä kasvaa myös jatkossa, sillä lääketieteellisten tiedekuntien sisäänotto on viime vuosina ollut reilut 600 opiskelijaa vuodessa, mikä ylittää eläkeiän saavuttavien määrän noin parilla sadalla seuraavien vuosien ajan.

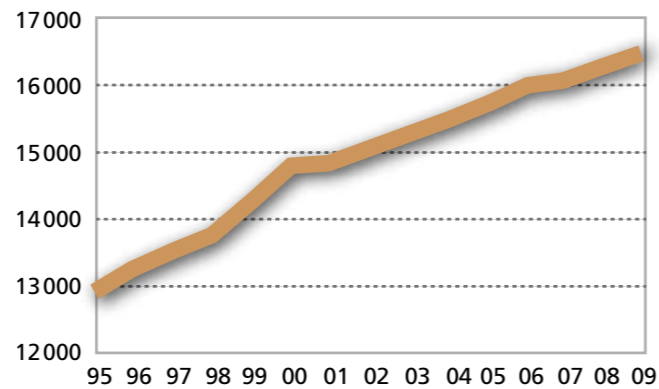
Lääkärien työllisyystilanne on tällä hetkellä hyvä, sillä maaliskuussa työttömänä oli oman ilmoituksensa mukaan vain 17 lääkärinä. Pahimmillaan lääkäreiden työttömyystilanne oli vuonna 1995, jolloin työttömänä oli lääkärinkyselyn mukaan yli 300 lääkärinä.

Työssä olevien lääkäreiden kokonaismäärä on kasvanut noin 3 550 lääkärillä eli noin 27 prosentilla vuodesta 1995. Tässä julkaisussa tarkastellaan työikäisiä eli korkeintaan 63-vuotiaita lääkäreitä, jotka ovat Lääkärinkyselyiden avulla ilmoittaneet Lääkäriliitolle olevansa töissä.

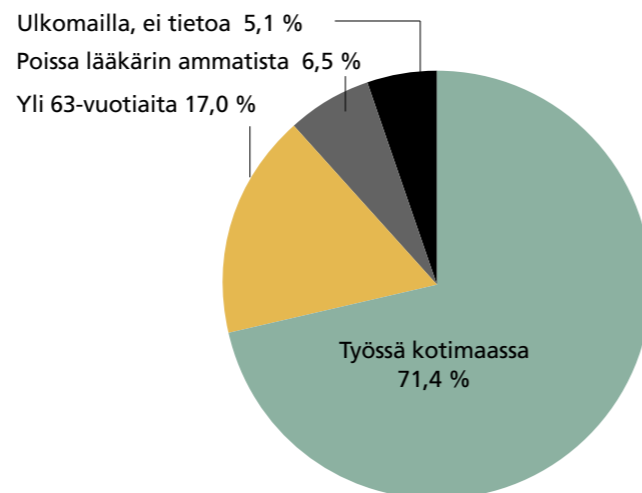
TAULUKKO 1. Lääkärit **työllisyysaseman** mukaan

Työllisyysasema	1985	1990	1995	2000	2005	2006	2007	2008	2009
Yli 63-vuotiaita	886	1 052	1 379	1 887	2 778	3 032	3 304	3 595	3 923
Työikäisiä	10 819	12 944	14 962	16 797	18 079	18 386	18 567	18 856	19 170
- työssä	9 885	11 800	12 936	14 807	15 731	15 971	16 079	16 287	16 487
- työttömiä	24	3	310	51	23	20	21	16	17
- poissa ammatista	844	907	1 229	1 573	1 607	1 595	1 541	1 524	1 485
- ei tietoa	66	234	487	366	718	800	926	1 029	1 181
Yhteensä	11 705	13 996	16 341	18 684	20 857	21 418	21 871	22 451	23 093

KUVIO 1. **Työssä olevat** lääkärit

KUVIO 2. Lääkärit **työllisyysaseman** mukaan

Työskentelysektorit

Sairaaloiden lääkäreiden määrä on jatkanut kasvuaan. Pitkällä aikavälillä sairaaloiden lääkäreiden määrän kasvu on ollut noin puolet koko lääkärimäärän kasvusta. 2000-luvulla sairaalassa työskentelevien lääkäreiden määrä on kasvanut keskimäärin hieman alle sadalla lääkärillä vuosittain. Maaliskuussa 2009 sairaaloissa työskenteli Lääkäriliiton rekisterin mukaan lähes 7 900 lääkärinä.

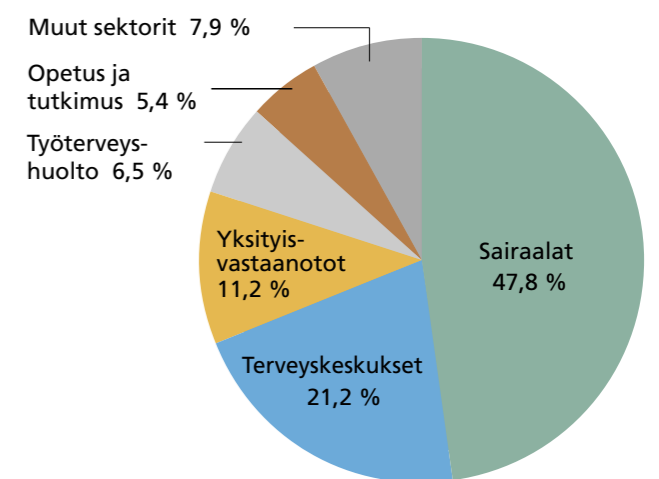
Terveyskeskuksessa työskentelevien lääkäreiden määrä kasvoi vuosina 1995–2000 kaikkiaan lähes 300 lääkärillä päättyen noin 3 500 terveyskeskuslääkärin tasolle. 2000-luvun alkupuolella terveyskeskukseksi työpaikkansa oli ilmoittanut keskimäärin noin 100 lääkärinä vähemmän. Vuonna 2009 terveyskeskuslääkäreiden määrä oli jälleen noin 3 500, minkä yläpuolella terveyskeskuslääkäreiden määrä on vaihdellut vuodesta 2005 lähtien.

Työterveyshuollossa työskentelevien lääkäreiden määrä on ollut jatkuvassa kasvussa jo 1990-luvun puolivälistä lähtien. Pitkällä aikavälillä työterveyshuollon lääkäreiden määrä on kasvanut noin 5 prosentilla vuosittain. Tänäkin vuonna kyseinen trendi jatkui, minkä vuoksi työterveyshuollon lääkäreiden määrä oli jo yli 1 050. Kymmenen vuotta aikaisemmin työterveyshuollon lääkäreitä oli noin 600.

Yksityisvastaanotolla työskentelevien lääkäreiden määrä on myös kasvanut voimakkaasti 90-luvun puolivälistä lähtien. Kymmenen vuotta sitten päätoimisena ammatinharjoittajana työskenteli noin 1 200 lääkärinä, minkä jälkeen määrä on kasvanut reilut 50 prosenttia. Vuoden 2009 maaliskuussa päätoimisesti yksityisvastaanottoa piti lähes 1 850 lääkärinä.

Opetus- ja tutkimustoiminnassa työskentelevien lääkäreiden määrä kasvoi voimakkaasti 1990-luvun alkupuolella, kun muiden sektoreiden lääkärimäärät kasvoivat maltillisesti tai jopa vähenivät. Viimeiset 10 vuotta kuitenkin opetus- ja tutkimustehtävissä työskentelevien lääkäreiden määrä on ollut jatkuvassa laskussa. Kymmenessä vuodessa tämän sektorin lääkäreiden määrä on vähentynyt noin neljänneksen. Vuoden 2009 maaliskuussa opetus- ja tutkimustehtävissä toimi noin 900 lääkärinä, kun samoissa tehtävissä 2000-luvulle tultaessa oli vielä noin 1 200 lääkärinä.

KUVIO 3. Lääkärit **päätoimen työskentelysektorin** mukaan

Muissa tehtävissä työskentelevien lääkäreiden luokitusperiaatteita on tänä vuonna muutettu, kun aiemmin avoimistoihin yms. tilastoidut lääkärit on nyt yhdistetty tähän ryhmään. Näiden lisäksi ryhmä sisältää hallinnollisissa tehtävissä, erilaisissa järjestöissä ja lääketeollisuuden palveluksessa toimivat lääkärit. Tämä ryhmä kasvoi 1990-luvun lopulta 2000-luvun alkuun, mutta on sittemmin vakiintunut noin 1 300 lääkärin tasolle.

Lääkäreiden määrissä tapahtuneet muutokset ovat vaikuttaneet jonkin verran lääkäreiden eri sektoreille sijoittumisen rakenteeseen. Sairaaloissa työskentelevien lääkäreiden määrä on pysynyt hyvin pitkään vakiona, hieman alle puolet lääkäreistä työskentelee päätoimisesti sairaaloissa. Selkeät muutokset kymmenen vuoden aikaperspektiivillä tarkasteltaessa liittyy siihen, että yhä harvempi lääkäri toimii päätoimisesti tutkimus- tai opetustehtävissä ja vastaavasti yhä useampi toimii yksityislääkärinä tai työterveyshuollossa. Tutkimus- ja opetustehtävissä työskentelevien osuus on kymmenessä vuodessa tippunut noin 2,5 prosenttiyksikköä, vastaavasti työterveyshuollossa työskentelevien osuus on noussut noin 2 ja yksityislääkärinä työskentelevien osuus noin 3 prosenttiyksikköä. Koska terveyskeskuslääkäreiden määrä on 2000-luvulla pysynyt suurin piirtein samalla tasolla, on lääkärimäärän kasvussa myös heidän suhteellinen osuutensa tippunut parilla prosenttiyksikköllä.

Sukupuoli- ja ikärakenne

Lääkärikunnan sukupuolirakenne on muuttunut merkittävästi viimeisen kymmenen vuoden aikana. Vuonna 1999 noin 47 prosenttia kaikista työssä olevista lääkäreistä oli naisia, kun nyt vuonna 2009 naisten osuus on ylittänyt 56 prosenttia.

Merkittävästi sukupuolirakenteen muutos on ollut sairaaloiden lääkärien keskuudessa. Kymmenessä vuodessa naislääkärien osuus sairaaloiden lääkäreistä on noussut noin 46 prosentista noin 55 prosenttiin. Yksityisvastaanotoilla samana aikana naisten osuuden nousu on ollut vain marginaalista. Suhteellisesti suurin naisten osuus on terveyskeskuksissa, joissa työskentelevistä lääkäreistä 65 prosenttia on naisia.

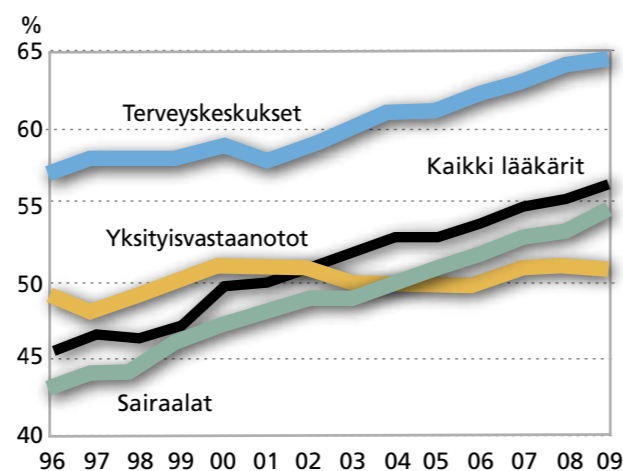
Mieslääkärit ovat keskimäärin selvästi naispuolisia kollegoihin vanhempia. Mieslääkärien keski-ikä oli maaliskuun kyselyn mukaan 48 vuotta ja naislääkärien 44 vuotta. Vuoteen 2002 verrattuna lääkärien keski-ikä on noussut noin kahdella vuodella. Nykyään yli 40 prosenttia työssä olevista lääkäreistä on yli 50-vuotiaita, kun vuonna 2002 tähän ryhmään kuului vajaa kolmannes. Nuorimpaan, alle 30-vuotiaiden ikäryhmään, kuuluu alle 5 prosenttia lääkäreistä.

Mieslääkäreistä yli puolet kuuluu vanhimpaan ikäryhmään, kun naislääkäreistä vanhimman ikäryhmän osuus on noin kolmasosa. Alle 30-vuotiaiden ryhmässä naisia on yli 75 prosenttia, kun 50–63-vuotiaista lääkäreistä naisia on noin 46 prosenttia. Ikärakenteiden perusteella on selvää, että lääkärikunnan naisistuminen tulee jatkumaan edelleen myös tulevaisuudessa.

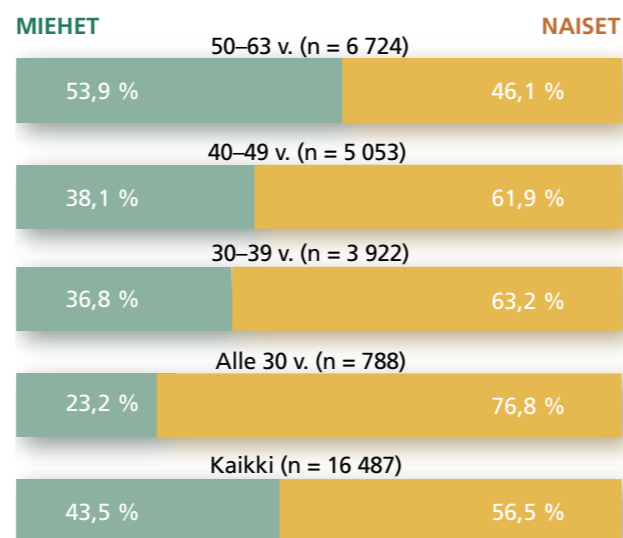
TAULUKKO 2. Lääkärit iän ja sukupuolen mukaan

Ikäryhmä	Miehet	Naiset	Yhteensä
alle 30 v.	N 183	605	788
	% 2,5	6,5	4,8
30–39 v.	N 1443	2 479	3 922
	% 20,1	26,6	23,8
40–49 v.	N 1926	3 127	5 053
	% 26,8	33,6	30,6
50–63 v.	N 3 626	3 098	6 724
	% 50,5	33,3	40,8
Yhteensä	N 7 178	9 309	16 487
	% 100,0	100,0	100,0

KUVIO 4. Naisten osuus työssä olevista lääkäreistä päätoimen työskentelysektorin mukaan

KUVIO 5. Lääkärit iän ja sukupuolen mukaan

Alueellinen jakauma ja työnantajasektorit

Alueellisesti lääkärit jakaantuvat epätasaisesti. Helsingin ja Uudenmaan sairaanhoitopiirin alueella toimii noin kolmannes kaikista työssä olevista lääkäreistä. Lääkärimäärältään seuraavaksi suurimpia sairaanhoitopiirejä ovat Varsinais-Suomen, Pirkanmaan, Pohjois-Pohjanmaan ja Pohjois-Savon sairaanhoitopiirit. Kaikissa näissä sairaanhoitopiireissä sijaitsee yliopistollinen keskussairaala. Yhteensä näissä viidessä sairaanhoitopiirissä työskentelee lähes 70 prosenttia lääkäreistä. Lääkärien alueellista sijoittumista on tarkasteltu tarkemmin liitetäulukossa 3 ja 6.

Työnantajasektoria koskeva tieto on saatu henkilön ilmoittaman sopimusalan perusteella. Noin 70 prosenttia eli yli 11 500 lääkärinä työskentelee päätoimisesti kuntasektorilla. Työssä olevista lääkäreistä lähes joka neljäs lääkäri toimii päätoimisesti yksityisen sektorin palveluksessa. Valtiosektorin toimipaikoissa on noin 1 000 lääkärinä, eli hieman yli kuusi prosenttia lääkäriskunnasta.

Taulukossa 4 tarkastellaan lääkärikunnan työnantajarakenteesta tapahtunutta muutosta vuodesta 1996. Maaliskuussa 2009 Suomessa työskenteli noin 3 200 lääkärinä eli noin 24 prosenttia enemmän kuin vuonna 1996. Yksityisellä sektorilla lääkärimäärä on kasvanut noin 1 750 lääkärillä ja kuntasektorilla yli 1 600 lääkärillä. Kuntasektorilla tämä tarkoittaa noin 17 prosentin ja yksityisellä sektorilla lähes 80 prosentin kasvua. Valtiosektorin lääkärien lukumäärä on laskenut lähes kahdella sadalla lääkärillä vuoden 1996 tilanteeseen verrattuna.

Ammattinharjoittajana tai ammattiharjoittamisyhtiön kautta työskentelee Suomessa noin 1 400 lääkärinä, joista reilut 80 prosenttia pitää yksityisvastaanottoa. Loput noin 2 600 yksityisen työnantajan palveluksessa olevaa lääkärinä on siis työsuhteisia. Heistä noin 700 pitää yksityisvastaanottoa.

TAULUKKO 4. Lääkärit työnantajasektorin mukaan vuosina 1996 ja 2009.

	1996		2009		Muutos 1996–2009	
	N	%	N	%	N	%
Kunta	9 879	74,4	11 510	69,8	1 631	16,5
Valtio	1 203	9,1	1 010	6,1	-193	-16,0
Yksityinen	2 205	16,6	3 967	24,1	1 762	79,9
Yhteensä	13 287	100,0	16 487	100,0	3 200	24,1

TAULUKKO 3. Lääkärit sairaanhoitopiireittäin

Sairaanhoitopiiri	N	%
Helsinki ja Uusimaa	5 511	33,4
Varsinais-Suomi	1 713	10,4
Satakunta	476	2,9
Kanta-Häme	411	2,5
Pirkanmaa	1 756	10,7
Päijät-Häme	511	3,1
Kymenlaakso	312	1,9
Etelä-Karjala	269	1,6
Etelä-Savo	227	1,4
Itä-Savo	125	0,8
Pohjois-Karjala	349	2,1
Pohjois-Savo	1 021	6,2
Keski-Suomi	615	3,7
Etelä-Pohjanmaa	408	2,5
Vaasa	350	2,1
Keski-Pohjanmaa	155	0,9
Pohjois-Pohjanmaa	1 421	8,6
Kainuu	152	0,9
Länsi-Pohja	130	0,8
Lappi	274	1,7
Ahvenanmaa	52	0,3
Yhteensä	16 238	98,5
Ei tietoa	249	1,5
Yhteensä	16 487	100,0

Koulutusrakenne

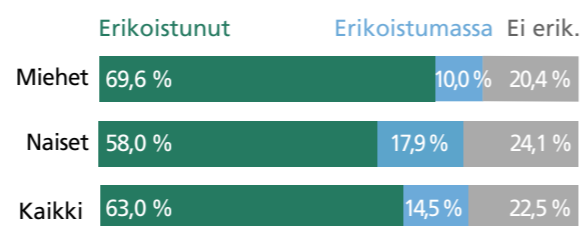
Ammatillisen jatkotutkinnon erikoislääkäriksi on suorittanut noin 63 prosenttia lääkäreistä, miehistä noin 70 ja naisista 58 prosenttia. Parhaillaan erikoistumassa ilmoitti olevansa 15 prosenttia lääkäreistä, heistä lähes 70 prosenttia on naisia. Noin 70 prosentilla sairaaloissa toimivista lääkäreistä oli erikoislääkärin oikeudet ja noin joka viides sairaaloiden lääkäreistä oli parhaillaan erikoistumisvaiheessa. Terveyskeskuksissa päätoimisesti työskentelevistä erikoislääkärien osuus oli alhaisempi kuin sairaaloissa, noin 40 prosenttia.

Erikoislääkärikoulutus uudistui vuoden 1999 alussa voimaan tulleella erikoislääkäritutkintoasetuksella. Aiemmat 32 kuuden vuoden ja 60 kahdeksan vuoden koulutusala on korvattu yhteensä 49 erikoisalalla. Esitetyt tilastot noudattavat uuden asetuksen mukaista erikoisalaluokittelua. Tietoja erikoistumassa olevien lääkärin määristä erikoisaloittain, tiedekunnittain ja arvioidun erikoislääkärinoikeuksien saantivuoden mukaan on liitetaulukossa 7–8.

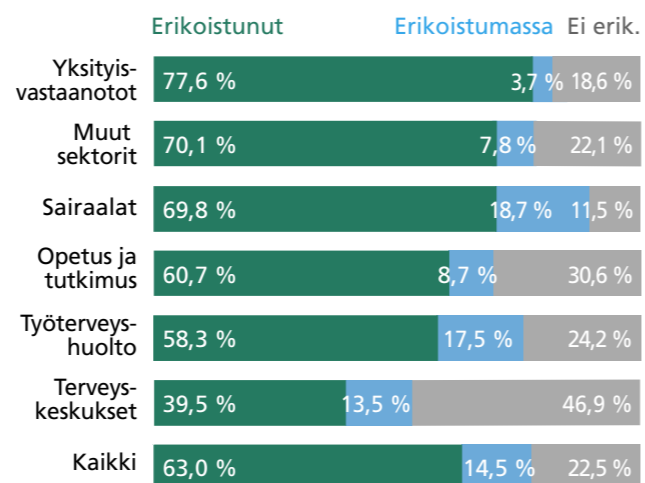
Sijoittuminen työsektoreille on eri spesialiteeteissa hyvin erilainen. Anestesiologeista noin 90 prosentilla ja kirurgisten alojen erikoislääkäreistä noin 80 prosentilla on päävirka sairaalassa. Yleislääketieteen ja työterveyshuollon erikoislääkäreistä noin kolme neljäsosaa on sijoittunut perusterveydenhuoltoon. Lisätietoja erikoislääkärien sijoittumisesta eri työskentelysektoreille on liitetaulukossa 4.

Tieteellisen jatkotutkinnon on suorittanut huomattava osa lääkäreistä. Työssä olevista lääkäreistä noin 22 prosenttia oli lääketieteen tai lääketieteen ja kirurgian tohtoreita ja heistä noin 45 prosenttia oli naisia. Mieslääkäreistä väitelleitä oli noin 28 prosenttia ja naislääkäreistä noin 18 prosenttia. Sekä tieteellisen jatkotutkinnon saaneiden että eri jatkotutkintovaiheissa olevien kohdalla sukupuolten välinen ero selittyy pääosin mies- ja naislääkärien erilaisella ikärakenteella. Naislääkärit ovat keskimäärin nuorempia, joten suurempi osa heistä ei ole vielä ehtinyt erikoistua tai väitellä.

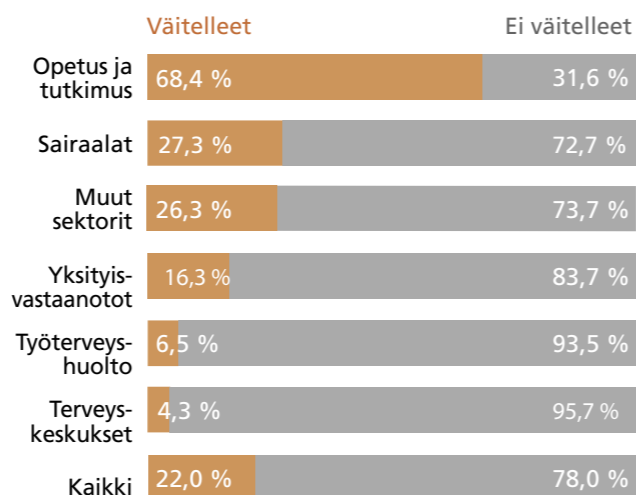
KUVIO 6. Lääkärit **erikoistumisvaiheen** ja **sukupuolen** mukaan

KUVIO 7. Lääkärit **erikoistumisvaiheen** ja **työskentelysektorin** mukaan

KUVIO 8. **Väitelleiden osuus työskentelysektorin** mukaan

TAULUKKO 5. Lääkärit **erikoistumisvaiheen** ja päätoimen **työskentelysektorin** mukaan

Työskentelysektori		Erikoistumisvaihe			Yhteensä
		Erikoistunut	Erikoistumassa	Ei erikoistunut	
Sairaalat	N	5 497	1 476	903	7 876
	%	69,8	18,7	11,5	100,0
Terveyskeskukset	N	1 385	474	1 644	3 503
	%	39,5	13,5	46,9	100,0
Opetus ja tutkimus	N	544	78	274	896
	%	60,7	8,7	30,6	100,0
Työterveyshuolto	N	621	187	258	1 066
	%	58,3	17,5	24,2	100,0
Yksityisvastaanotot	N	1 431	69	343	1 843
	%	77,6	3,7	18,6	100,0
Muut lääkärin tehtävät	N	914	101	288	1 303
	%	70,1	7,8	22,1	100,0
Yhteensä	N	10 392	2 385	3 710	16 487
	%	63,0	14,5	22,5	100,0

TAULUKKO 6. Lääkärit **tutkinnon** ja **sukupuolen** sekä päätoimen **työskentelysektorin** mukaan

Työskentelysektori		Miehet			Naiset			Yhteensä		
		LL	LKT/LT	Yht.	LL	LKT/LT	Yht.	LL	LKT/LT	Yht.
Sairaalat	N	2 406	1 150	3 556	3 319	1 001	4 320	5 725	2 151	7 876
	%	67,7	32,3	100,0	76,8	23,2	100,0	72,7	27,3	100,0
Terveyskeskukset	N	1 161	76	1 237	2 190	76	2 266	3 351	152	3 503
	%	93,9	6,1	100,0	96,6	3,4	100,0	95,7	4,3	100,0
Opetus ja tutkimus	N	90	362	452	193	251	444	283	613	896
	%	19,9	80,1	100,0	43,5	56,5	100,0	31,6	68,4	100,0
Työterveyshuolto	N	396	34	430	601	35	636	997	69	1 066
	%	92,1	7,9	100,0	94,5	5,5	100,0	93,5	6,5	100,0
Yksityisvastaanotot	N	731	174	905	812	126	938	1 543	300	1 843
	%	80,8	19,2	100,0	86,6	13,4	100,0	83,7	16,3	100,0
Muut lääkärin tehtävät	N	402	196	598	558	147	705	960	343	1 303
	%	67,2	32,8	100,0	79,1	20,9	100,0	73,7	26,3	100,0
Yhteensä	N	5 186	1 992	7 178	7 673	1 636	9 309	12 859	3 628	16 487
	%	72,2	27,8	100,0	82,4	17,6	100,0	78,0	22,0	100,0

Määräaikaiset työsuhteet

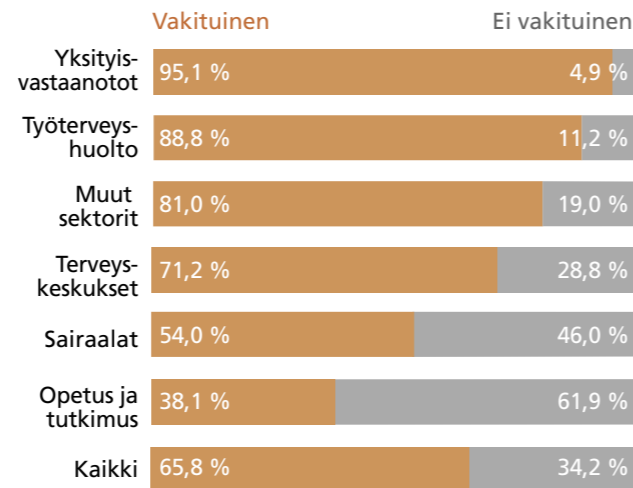
Vakituisessa työsuhteessa on noin 66 prosenttia työssä olevista lääkäreistä, noin kuusi prosenttia työskentelee sijaisena ja noin 28 prosenttia toimii muuten määräajaksi solmitussa työsuhteessa.

Määräaikaisten työsuhteiden yleisyys vaihtelee työskentelysektoreittain. Selvästi eniten määräaikaista työsuhteita tekevät opetus- ja tutkimustehtävissä toimivat lääkärit: sijaisia on noin 3 prosenttia ja noin 59 prosentilla lääkäreistä on muusta syystä määräajaksi solmittu työsuhte. Tähän ryhmään kuuluvat muun muassa yliopistojen ja muiden tutkimuslaitosten projektitutkijat, osa professoreista sekä apulaisopettajat ja assistentit. Sairaaloiden lääkärin työsuhteista noin 37 prosenttia on määräaikaista. Näitä määräaikaista työsuhteita selittää se, että suurin osa erikoistumiskoulutukseen kuuluvasta lääkärin työstä suoritetaan sairaalassa, ja erikoistuvien lääkärin työsuhteet solmitaan määräajaksi erikoislääkärikoulutukseen kuuluvien osioiden mukaisesti. Terveyskeskuslääkäreistä yli 70 prosentilla ja työterveyshuollon lääkäreistä lähes 90 prosentilla on toistaiseksi voimassa oleva työsuhte.

TAULUKKO 7. Lääkärin työsuhteet päätoimen työskentelysektorin mukaan

Työskentelysektori	Määräaikainen	Sijainen	Vakituinen	Yhteensä
Sairaalat	N 2 917	705	4 254	7 876
	% 37,0	9,0	54,0	100,0
Terveyskeskukset	N 822	188	2 493	3 503
	% 23,5	5,4	71,2	100,0
Opetus ja tutkimus	N 526	29	341	896
	% 58,7	3,2	38,1	100,0
Työterveyshuolto	N 103	16	947	1 066
	% 9,7	1,5	88,8	100,0
Yksityisvastaanotot	N 80	10	1 753	1 843
	% 4,3	0,5	95,1	100,0
Muut lääkärin tehtävät	N 204	44	1 055	1 303
	% 15,7	3,4	81,0	100,0
Yhteensä	N 4 652	992	10 843	16 487
	% 28,2	6,0	65,8	100,0

KUVIO 9. Työsuhteiden vakituisuus työskentelysektorin mukaan

Sivutoimet

Sivutoita tekeviksi on määritelty kaikki ne lääkärit, jotka ovat kyselyissä ilmoittaneet tekevänsä vähintään yhtä muuta sivutyötä oman päätoimensa ohessa. Tällaisia lääkäreitä oli kaikkiaan noin 6 050, määrä oli laskenut edellisvuodesta noin 50 lääkärillä.

Sivutoita tekevien osuus on ollut viime vuosina laskussa. Kaikista työssä olevista lääkäreistä noin 37 prosenttia on ilmoittanut tekevänsä sivutyötä. Sivutoita tekevät keskimääräistä useammin yli 50-vuotiaat lääkärit, joista hieman alle joka toisella päätoimisesti työssä olevalla lääkärillä on vähintään yksi sivutoimi. Mieslääkäreistä noin 45 prosentilla ja naislääkäreistä noin 30 prosentilla on sivutoimia.

Sivutoiden tekeminen vaihtelee sektoreiden välillä suuresti. Yleisintä sivutoiden tekeminen on päätoimisesti opetus- ja tutkimustehtävissä työskentelevillä, joista noin kaksi kolmesta ilmoitti hoitavansa päätyönsä ohessa vähintään yhtä sivutointa. Tähän

korkeaan osuuteen vaikuttaa se, että yliopistosairaaloissa toimivan koulutusyksikön opettajilla on yleensä kunnallinen sivuvirka. Harvinaisinta sivutoiden tekeminen oli terveyskeskuslääkäreillä, joista sivutoita on noin yhdellä viidestä terveyskeskuslääkäreistä, noin 16 prosentilla naisterveyskeskuslääkäreistä ja 27 prosentilla miesterveyskeskuslääkäreistä.

Sukupuolten väliset erot ovat pienimpiä yksityisvastaanotoilla työskentelevillä lääkäreillä, joista noin 47 prosentilla on vähintään yksi sivutoimi. Tämä tarkoittaa, että lähes joka toisella päätoimisella yksityislääkärillä on enemmän kuin yksi vastaanottopiste. Sairaaloiden lääkärin keskuudessa sukupuolten välinen ero on puolestaan huomattava. Sairaaloissa työskentelevistä mieslääkäreistä lähes 50 prosentilla oli päätyön lisäksi vähintään yksi sivutyö, kun naislääkäreistä sivutoita teki alle kolmannes. Ikärakenne vaikuttaa myös tähän ilmiöön, sillä naisista suurempi osa on erikoistuvia lääkäreitä, joilla harvoin on sivutoimia.

TAULUKKO 8. Lääkärin sivutyöt työskentelysektorin ja sukupuolen mukaan

Työskentelysektori	Mieslääkärin sivutyöt			Naislääkärin sivutyöt			Lääkärin sivutyöt		
	Ei ole	Väh. yksi	Yht.	Ei ole	Väh. yksi	Yht.	Ei ole	Väh. yksi	Yht.
Sairaalat	N 1 832	1 724	3 556	2 978	1 342	4 320	4 810	3 066	7 876
	% 51,5	48,5	100,0	68,9	31,1	100,0	61,1	38,9	100,0
Terveyskeskukset	N 899	338	1 237	1 898	368	2 266	2 797	706	3 503
	% 72,7	27,3	100,0	83,8	16,2	100,0	79,8	20,2	100,0
Opetus ja tutkimus	N 133	319	452	165	279	444	298	598	896
	% 29,4	70,6	100,0	37,2	62,8	100,0	33,3	66,7	100,0
Työterveyshuolto	N 271	159	430	496	140	636	767	299	1 066
	% 63,0	37,0	100,0	78,0	22,0	100,0	72,0	28,0	100,0
Yksityisvastaanotot	N 473	432	905	502	436	938	975	868	1 843
	% 52,3	47,7	100,0	53,5	46,5	100,0	52,9	47,1	100,0
Muut lääkärin tehtävät	N 313	285	598	470	235	705	783	520	1 303
	% 52,3	47,7	100,0	66,7	33,3	100,0	60,1	39,9	100,0
Yhteensä	N 3 921	3 257	7 178	6 509	2 800	9 309	10 430	6 057	16 487
	% 54,6	45,4	100,0	69,9	30,1	100,0	63,3	36,7	100,0

TAULUKKO 9. Lääkärin sivutoiden työskentelysektori päätoimen työskentelysektorin mukaan

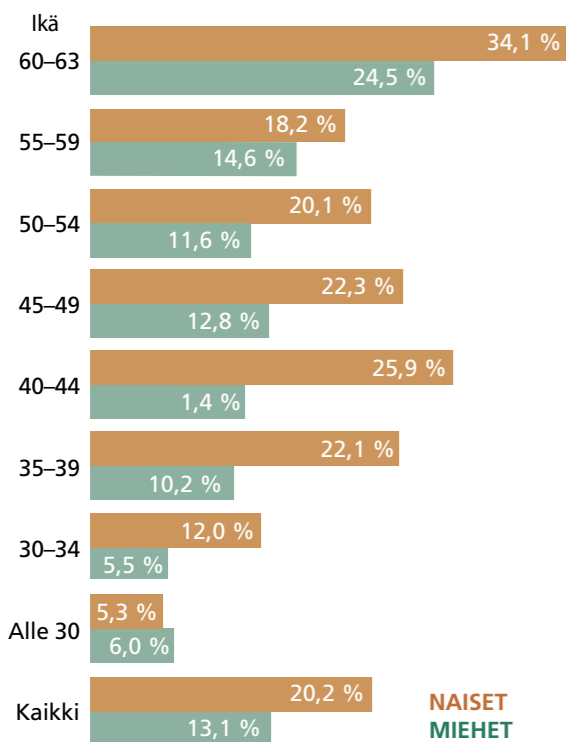
Päätoimi	Sivutyön työskentelysektori						Sivutoita tekeviä yht.		Päätyösektorilla yht.
	Sairaalat	Terveyskeskukset	Opetus ja tutkimus	Työterveyshuolto	Yksityisvastaanotot	Muut lääkärin tehtävät	lkm	%	
Työskentelysektori	%	%	%	%	%	%	lkm	%	lkm
Sairaalat	3,4	1,7	2,5	0,2	32,4	3,4	3 066	38,9	7 876
Terveyskeskukset	1,3	2,4	1,6	0,5	12,8	3,9	706	20,2	3 503
Opetus ja tutkimus	40,4	4,8	7,6	0,8	31,8	6,1	598	66,7	896
Työterveyshuolto	0,9	1,3	1,9	3,8	15,9	7,8	299	28,0	1 066
Yksityisvastaanotot	2,3	2,0	1,2	1,1	40,7	6,0	868	47,1	1 843
Muut lääkärin tehtävät	2,1	1,8	2,8	0,8	28,5	10,7	520	39,9	1 303
Yhteensä	4,6	2,0	2,4	0,7	27,7	4,8	6 057	36,7	16 487

Osa-aikatyöt

Osa-aikatyötä tekevien lääkärien määrä on kolminkertaistunut reilussa kymmenessä vuodessa. Osa-aikatyön yleistyminen selittävät osaltaan osa-aikaeläkkeen ja pidennettyjen hoitovapaiden lisääntyne käyttö. Osa-aikaeläkeläisten määrä kasvoi vuoteen 2003 asti, minkä jälkeen määrä on kääntynyt laskuun. Vuoden 2009 maaliskuussa osa-aikaisesti työskenteli noin joka kuudes kaikista työssä olevista lääkäreistä, kun vastaava osuus vuonna 1996 oli noin viisi prosenttia. Maaliskuussa 2009 siis yli 2 800 lääkärinä teki lyhennettyä työviikkoa.

Osa-aikaisesti työskentely on kaikissa ikäryhmissä selvästi yleisempää naisilla kuin miehillä, paitsi kaikista nuorimpien, alle 30-vuotiaiden lääkärien ryhmässä. Naislääkäreistä keskimäärin 20 prosenttia ja mieslääkäreistä 13 prosenttia teki osa-aikatyötä. Osa-aikatyö on mies- ja naislääkäreillä yleisintä vanhimmassa ikäryhmässä. Tämä on varsin ymmärrettävää, sillä osa-aikaeläkkeelle voi siirtyä täytettyään 58 vuotta. Nuoremmissa, 35–59-vuotiaiden ikäluokassa naislääkäreistä noin 22 prosenttia ja mieslääkäreistä noin 12 prosenttia työskenteli osa-aikaisesti. Alle 35-vuotiaissa lääkäreissä osa-aikatyön tekeminen on selvästi harvinaisempaa, naisista noin joka kymmenes ja miehistä runsas 5 prosenttia tekee lyhyempää työviikkoa.

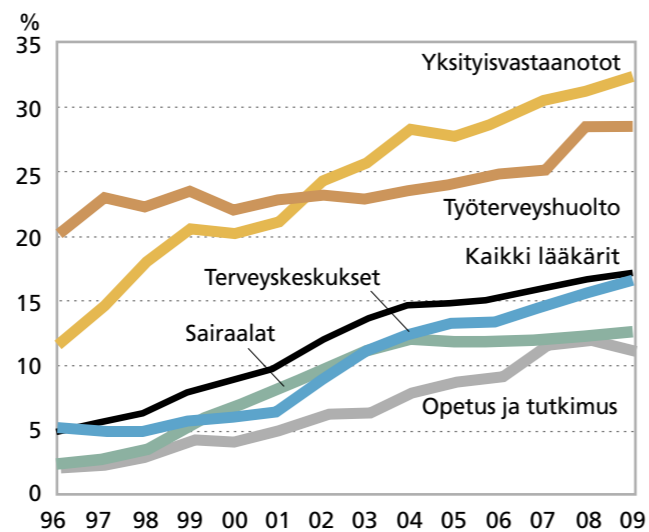
KUVIO 10. Osa-aikatyön yleisyys iän ja sukupuolen mukaan

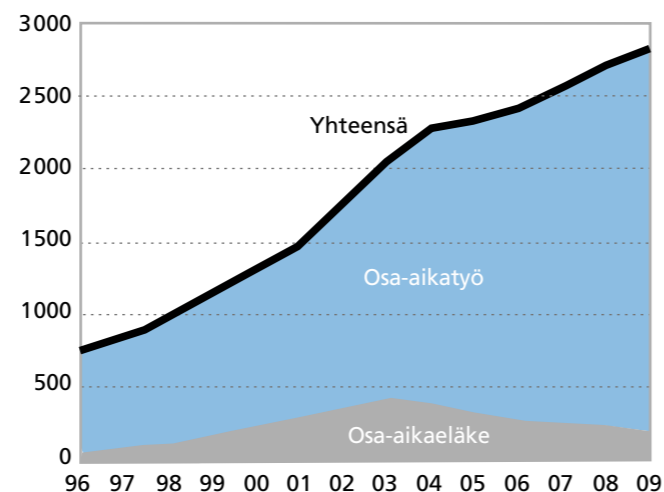
Vaikka osa-aikatyön tekeminen on yleistynyt kaikilla työskentelysektoreilla, osa-aikatyön yleisyys on huomattavasti eroja eri sektoreiden välillä. Lähes joka kolmas päätoiminen praktikko ja useampi kuin joka neljäs työterveyshuollon lääkäri työskentelee osa-aikaisesti. Päätoimisista sairaaloiden lääkäreistä lähes 90 prosenttia työskentelee kokoaikaisesti, terveyskeskusten lääkäreistäkin yli 85 prosenttia.

Osa-aikatyötä tekevien keskimääräinen työviikko kestää hieman yli 23 tuntia. Joka neljäs osa-aikaisesti työskentelevistä lääkäreistä tekee korkeintaan 19 tunnin työviikkoa.

KUVIO 11. Osa-aikatyötä tekevien osuus työskentelysektorin mukaan

KUVIO 12. Osa-aikatyössä ja osa-aikaeläkkeellä olevien määrä

Sairaaloiden lääkärit

Sairaaloissa työskenteli maaliskuussa 2009 päätoimisesti hieman alle 7 900 lääkärinä. Suurimman yksittäisen lääkäri-ryhmän muodostavat erikoistuvat lääkärinä, joita oli noin 30 prosenttia sairaaloiden lääkäreistä. Ryhmä sisältää myös apulais- tai sairaalalääkärin nimikkeellä työskentelevät lääkärinä. Yliääkärin tasoisissa tehtävissä toimi noin joka viides lääkäri. Apulaisyliääkäreitä oli noin 6, erikoislääkäreitä noin 28 ja osastonlääkäreitä noin 13 prosenttia sairaaloiden lääkäreistä.

Naisten osuus sairaaloiden lääkäreistä on kasvanut jo lähes 55 prosenttiin. Naisten osuus vaihtelee suuresti eri virkanimikkeissä: yliääkäreistä naisia oli hieman yli kolmannes, kun taas erikoistuvista lääkäreistä naisten osuus oli lähes kaksi kolmannesta. Sairaaloissa toimivien lääkärien keski-ikä oli noin 44 vuotta, naisten noin 42 vuotta ja miesten noin 46. Nuoremmissa ikäluokissa naiset ovat selvänä enemmistönä. Naisten osuus yli 50-vuotiaista sairaaloiden lääkäreistä on

TAULUKKO 10. Sairaaloiden lääkärit virkanimikkeen ja toimipaikan mukaan

Virkanimike	Yliopist. keskussairaala	Muu sairaala	Yht.
Yliääkäri	N 449	1 204	1 653
	% 27,2	72,8	100,0
Apulaisyliääkäri	N 188	315	503
	% 37,4	62,6	100,0
Erikoislääkäri	N 1 323	835	2 158
	% 61,3	38,7	100,0
Osastonlääkäri	N 363	672	1 035
	% 35,1	64,9	100,0
Erikoistuva	N 1 338	1 083	2 421
	% 55,3	44,7	100,0
Muu lääkäri	N 61	45	106
	% 57,5	42,5	100,0
Yhteensä	N 3 722	4 154	7 876
	% 47,3	52,7	100,0

TAULUKKO 11. Sairaaloiden lääkärit iän ja sukupuolen mukaan

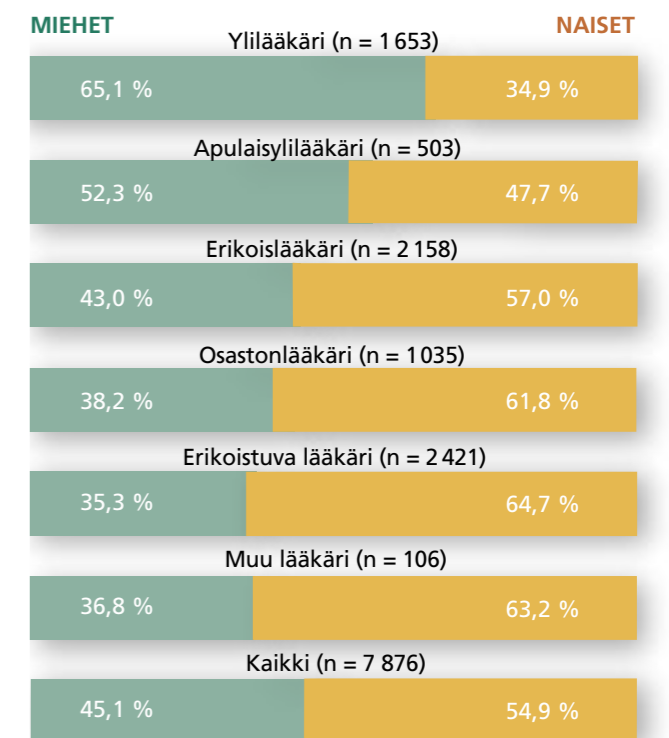
Ikäryhmä	Miehet	Naiset	Yht.
alle 30 v.	N 91	280	371
	% 24,5	75,5	100,0
30–39 v.	N 954	1 510	2 464
	% 38,7	61,3	100,0
40–49 v.	N 989	1 515	2 504
	% 39,5	60,5	100,0
50–63 v.	N 1 522	1 015	2 537
	% 60,0	40,0	100,0
Yhteensä	N 3 556	4 320	7 876
	% 45,1	54,9	100,0

noin 40 prosenttia, kun alle 30-vuotiaista lääkäreistä yli 75 prosenttia on naisia.

Keskimäärin sairaaloiden lääkäreillä oli takanaan vajaan 14 vuoden työura. Yliääkärinä olivat luonnollisesti lääkäreistä kaikkein kokeneimpia: he olivat ehtineet toimia lääkärinä keskimäärin yli 20 vuoden ajan. Erikoislääkäreillä perustutkimuksen suorittamisesta oli keskimäärin 16 vuotta ja erikoistuvilla lääkäreillä vajaan 8 vuotta.

Sairaaloiden lääkäreistä noin 47 prosenttia työskentelee yliopistollisessa keskussairaaloissa. Yliopistollisissa sairaaloissa erikoistuvien lääkärien osuus yliopistollisissa keskussairaaloissa työskentelevistä lääkäreistä oli 36 prosenttia ja yliääkärin osuus 12 prosenttia. Muissa sairaaloissa erikoistuvien lääkärien osuus oli noin 26 prosenttia ja yliääkärin osuus noin 29 prosenttia. Päätoimisten yliääkärin alhainen osuus yliopistollisissa sairaaloissa johtuu osittain siitä, että yliääkärin virat ovat suurelta osin yliopiston professorien sivuvirkoja.

KUVIO 13. Sairaaloiden lääkärit virkanimikkeen ja sukupuolen mukaan

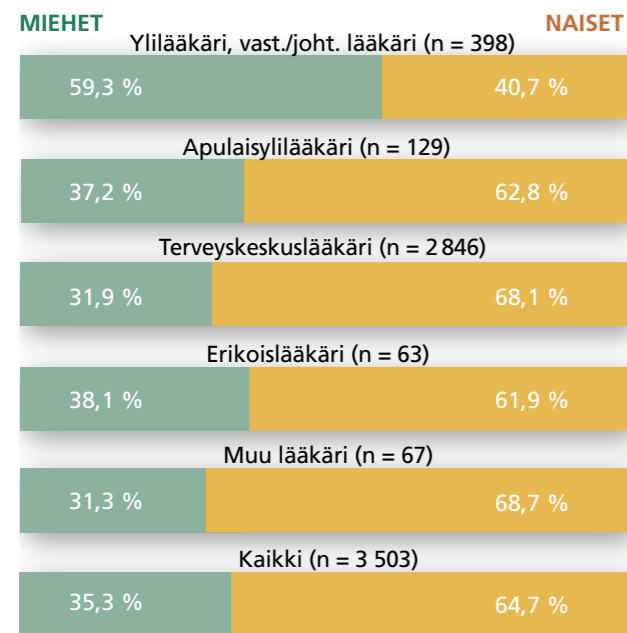
Terveyskeskusten lääkärit

Terveyskeskuksissa työskenteli maaliskuussa 2009 päätoimisesti noin 3 500 lääkäriä. Terveyskeskusten lääkärin määrä on pysynyt tällä tasolla viime vuosina. Lukumäärä sisältää terveyskeskusten omat virkalääkärit ja työvoimaa välittävien yritysten kautta terveyskeskuksissa työskentelevät lääkärit.

Terveyskeskuksissa päätoimisesti työskentelevistä lääkäreistä lähes kaksi kolmasosaa on naisia. Sukupuolijakautumassa on kuitenkin selviä eroja virkanimikkeiden välillä. Ylilääkäreistä lähes 60 prosenttia on miehiä. Kaikissa muissa virkaryhmissä naiset muodostavat selkeän enemmistön.

Ikäryhmittäinen tarkastelu osoittaa, että myös terveyskeskuksissa työskentelevä lääkärinkunta tulee naisistumaan entisestään tulevaisuudessa. Miehet ovat jo vähemmistö kaikissa ikäluokissa ja alle 40-vuotiaissa terveyskeskuslääkäreissä heitä on enää hieman yli neljäsosa.

KUVIO 14. Terveyskeskusten lääkärit **virkanimikkeen** ja **sukupuolen** mukaan

Kaikista terveyskeskusten lääkäreistä erikoislääkärinoikeudet oli noin 40 prosentilla. Terveyskeskuslääkäri-nimikkeellä toimivista erikoistuneista oli noin 30 prosenttia. Ylilääkäri- ja apulaisyllilääkäri-nimikkeellä toimivista lääkäreistä erikoistuneista oli runsaat 85 prosenttia. Yleisin erikoislääkärinoikeus terveyskeskuslääkäreillä on yleislääketiede, joka on hieman yli 80 prosentilla terveyskeskusten erikoislääkäreistä. Seuraavaksi eniten on geriatrian, työterveyshuollon, sisätautien ja lastentautien erikoislääkäreitä.

TAULUKKO 12. Terveyskeskusten lääkärit **iän** ja **sukupuolen** mukaan

Ikäryhmä	Miehet	Naiset	Yhteensä
alle 30 v.	N 71	275	346
	% 20,5	79,5	100,0
30–39 v.	N 256	592	848
	% 30,2	69,8	100,0
40–49 v.	N 274	677	951
	% 28,8	71,2	100,0
50–63 v.	N 636	722	1 358
	% 46,8	53,2	100,0
Yhteensä	N 1 237	2 266	3 503
	% 35,3	64,7	100,0

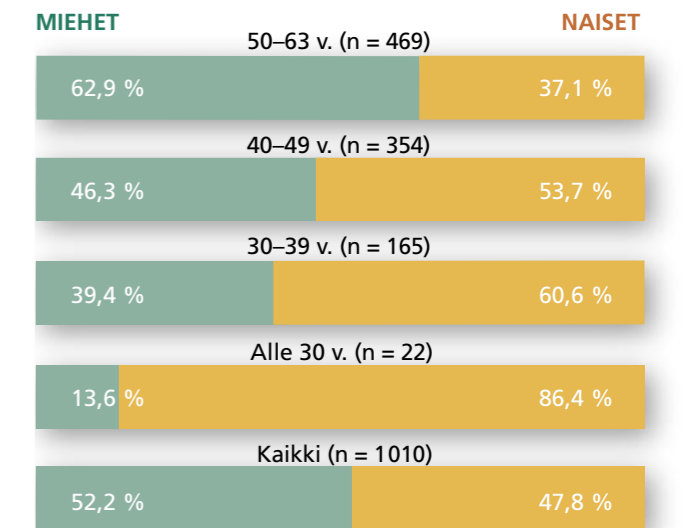
Valtion lääkärit

Valtiosektorilla työskenteli maaliskuussa 2009 hieman yli 1 000 lääkäriä. Heistä oli miehiä noin 52 prosenttia ja naisia 48 prosenttia. Valtion lääkärin keski-ikä oli 48 vuotta. Miehet olivat keskimäärin naisia neljä vuotta vanhempia. Yli 50-vuotiaiden ryhmässä mieslääkärin osuus on vajaat kaksi kolmasosaa, alle 40-vuotiaiden ryhmässä noin kolmasosa.

Valtion lääkärin tehtäväkenttä on hyvin kirjava. Suurin yksittäinen ryhmä on professorit, joka käsittää reilun neljäsosan kaikista valtiosektorin lääkäreistä. Kliinisenä opettajana tai apulaisopettajana toimii hieman alle 250 lääkäriä, eli noin 23 prosenttia valtiosektorin lääkäreistä. Tutkijan nimikkeellä työskentelee 16 prosenttia valtion lääkäreistä ja tämä ryhmä sisältää myös erikoistutkijoina tai tutkijakoulutettavina toimivat lääkärit. Assistentteja tai yliassistentteja on viisi prosenttia valtion lääkäreistä. Ylilääkäreitä (myös apulaisyllilääkärit) on valtion lääkäreistä hieman yli joka kymmenes. Ylilääkärit voivat toimia kliinisessä työssä tai valtion eri virastojen palveluksessa.

Professoreista noin 75 prosenttia on miehiä. Ylilääkärin ryhmästä hieman yli 60 prosenttia on miehiä, ja myös eri johtaja-nimikkeellä toimivien ryhmässä miehet ovat enemmistönä. Apulaisopettajien, tutkijoiden ja assistenttien ryhmässä enemmistö on naislääkäreitä.

KUVIO 15. Valtion lääkärit **iän ja sukupuolen** mukaan

Yksityisen sektorin lääkärit

Yksityisellä sektorilla työskentelevistä työikäisistä lääkäreistä lähes puolet eli 1 850 lääkärä piti maaliskuussa 2009 päätyönään yksityisvastaanottoa. Noin 85 prosenttia heistä piti vastaanottoaan yksityisessä lääkärikeskuksessa tai muussa vastaavassa toimipisteessä ja noin joka kymmenennellä oli oma vastaanotto.

Sivutoimista yksityisvastaanottoa piti noin 3 930 työikäistä lääkärä, joista noin sadalla ei ollut muuta päätoimea. Lisäksi sivutoimiseksi yksityisvastaanottoaan ilmoittaa noin 800 yli 63-vuotiasta lääkärä. Päätoimista yksityisvastaanottoiminta on työiän jälkeen jatkanut noin 130 lääkärä. Kaiken kaikkiaan yksityislääkärinä toimi maaliskuussa noin 6 700 lääkärä eli noin 30 prosenttia koko lääkärikunnasta.

Päätoimisesti yksityislääkärinä työskentelevien osuus työssä olevista lääkäreistä on kasvanut noin kolme prosenttiyksikköä viimeisen kymmenen vuoden aikana. Työskentelysektorien välisissä rakenteissa tapahtuu muutoksia hitaasti ja yksityislääkärinä toimivien osuus ylitti 10 prosentin rajan vuonna 2004. Tänä vuonna päätoimisten yksityislääkärien lukumäärä on kasvanut noin 50 lääkärillä ja osuus työssä olevista on nyt noin 11 prosenttia. Lisätiedot lukumääristä ja osuuksista eri vuosina ovat liitetaulukossa 1 ja 2.

Alueellisesti tarkasteltuna päätoimisten yksityislääkärien määrä on suurin Etelä-Suomessa. Yli 40 prosenttia päätoimisista yksityislääkäreistä työskentelee Helsingin ja Uudenmaan sairaanhoitopiirissä. Kaikista yksityislääkäreistä yli kolmannes toimii pääkaupunkiseudulla. Väestöön suhteutettuna päätoimisten yksityislääkärien määrä on korkea myös Varsinais-Suomen ja Pirkanmaan sairaanhoitopiireissä. Jos yksityislääkärin päätoimen sijaintipaikka ei ole tiedossa, on käytetty asuinpaikan mukaista sairaanhoitopiiriä.

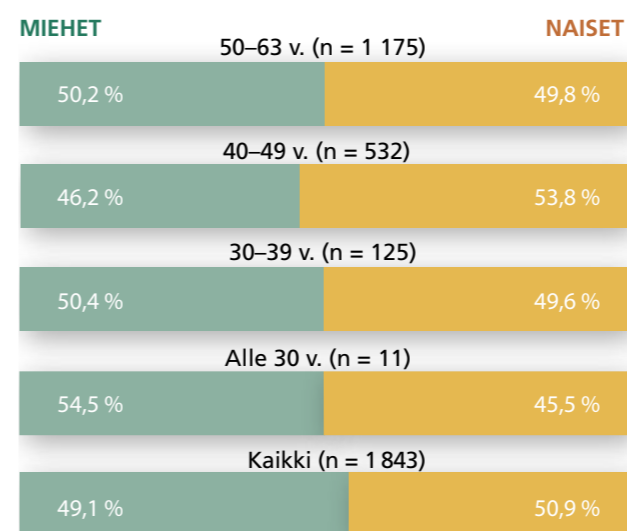
Päätoimisten yksityislääkärien **sukupuolijakauma** on lääkärikunnan tasaisin. Enemmistö päätoimisista yksityislääkäreistä on 50–63-vuotiaita, ja tässä ikäluokassa naisia ja miehiä on suurin piirtein yhtä paljon. 40–49-vuotiaiden ikäluokassa lievä enemmistö lääkäreistä on naisia, mutta 30–39-vuotiaissa sukupuolijakauma on taas tasainen. Alle 30-vuotiaita yksityislääkäreitä on hyvin vähän. Päätoimisten yksityislääkärien keski-ikä on 51 vuotta, kun kaikilla työssä olevilla lääkäreillä se on 46 vuotta.

Erikoislääkärien osuus yksityislääkäreistä on suurempi kuin koko lääkärikunnassa keskimäärin. Päätoimisista lähes 80 prosentilla ja sivutoimisista noin 85 prosentilla on erikoislääkäriainekaus. Päätoimisten yksityislääkärien suurimmat erikoislääkäriainekaus ovat silmälääkärit, psykiatrit, naistentautien ja synnytysten erikoislääkärit sekä yleislääketieteen erikoislääkärit. Sivutoimisissa yksityislääkäreissä on edellisten lisäksi paljon radiologian, ortopedian, lastentautien, sisätautien sekä korva-, nenä- ja kurkkutautien erikoislääkäreitä. Lisätiedot yksityislääkärien erikoislääkäriainekausista ovat liitetaulukossa 5.

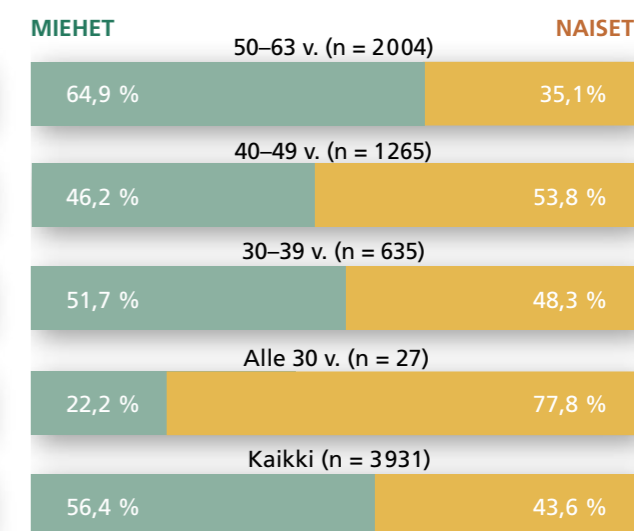
TAULUKKO 13. Päätoimiset yksityislääkärit sairaanhoitopiirin mukaan

Sairaanhoitopiiri	Päätoimiset yksityislääkärit		Yksityislääkäreitä /10 000 as
	N	%	N
Helsinki ja Uusimaa	808	43,8	5,4
Varsinais-Suomi	200	10,9	4,3
Satakunta	56	3,0	2,5
Kanta-Häme	35	1,9	2,0
Pirkanmaa	209	11,3	4,4
Päijät-Häme	47	2,6	2,2
Kymenlaakso	43	2,3	2,4
Etelä-Karjala	23	1,2	1,8
Etelä-Savo	15	0,8	1,4
Itä-Savo	7	0,4	1,3
Pohjois-Karjala	25	1,4	1,5
Pohjois-Savo	76	4,1	3,1
Keski-Suomi	51	2,8	1,9
Etelä-Pohjanmaa	37	2,0	1,9
Vaasa	25	1,4	1,5
Keski-Pohjanmaa	10	0,5	1,3
Pohjois-Pohjanmaa	124	6,7	3,2
Kainuu	16	0,9	2,0
Länsi-Pohja	4	0,2	0,6
Lappi	20	1,1	1,7
Ahvenanmaa	8	0,4	2,9
Ei tietoa	4	0,2	
Yhteensä	1 843	100,0	3,5

KUVIO 16. Päätoimiset yksityislääkärit iän ja sukupuolen mukaan

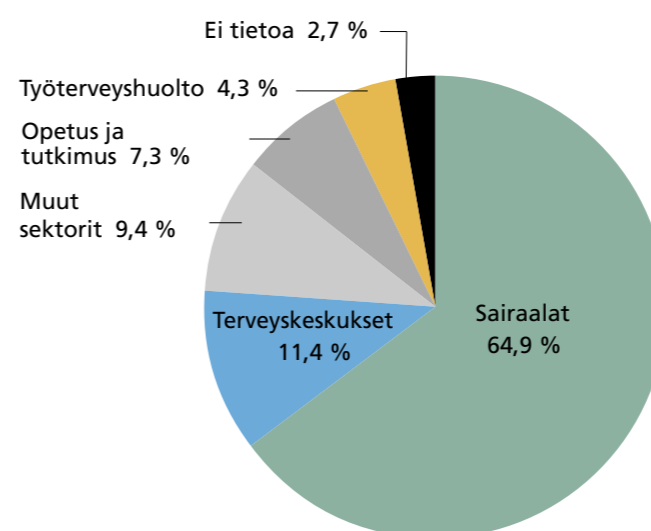
KUVIO 19. Sivutoimiset yksityislääkärit iän ja sukupuolen mukaan

KUVIO 17. Yksityislääkärit erikoistumisvaiheen mukaan

KUVIO 18. Sivutoimisten yksityislääkärien päätoimet

Sivutoimiset yksityislääkärit pitävät yksityisvastaanottoa keskimäärin viisi tuntia viikossa muun päätyön ohella. Kun sivutoimisia yksityislääkäreitä tarkastellaan yhtenä ryhmänä, heistä noin kahdella kolmesta on päätoimi sairaalassa, noin 11 prosentilla terveyskeskuksessa ja opetuksen ja tutkimuksen piirissä työskentelee yli seitsemän prosenttia. Noin kolme prosenttia sivutoimisista yksityislääkäreistä kuuluu ryhmään, jonka päätoimesta ei ole tietoa. Tällöin lääkäri on voinut siirtyä varhennetulle vanhuuseläkkeelle tai on tilapäisesti, esim. perhevapaiden vuoksi, ilman päätoimea.

Sivutoimisista yksityislääkäreistä miehiä on reilut 55 prosenttia. Vanhimmissa ikäluokassa miehiä oli selvä enemmistö, naisia on tässä ikäryhmässä noin kolmasosa. Keskimmissä ikäluokissa miehiä ja naisia oli suurin piirtein yhtä paljon. Alle 30-vuotiaista lääkäreistä vain noin 30 lääkärä piti sivutoimista yksityisvastaanottoa, joista enemmistö oli naisia. Sivutoimisten yksityislääkärien keski-ikä on 49 vuotta, miehillä 51, naisilla 47. Päätoimisiin verrattuna he ovat siis keskimäärin pari vuotta nuorempia, mutta noin kolme vuotta koko työikäistä lääkärinkuntaa vanhempia.

Työterveyshuollon lääkärit

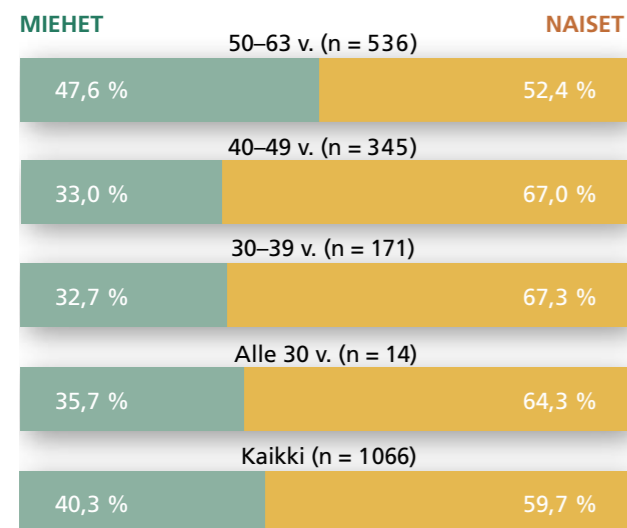
Työterveyshuollossa työskentelevien lääkärin määrä on lähes kaksinkertaistunut reilussa kymmenessä vuodessa. Maaliskuussa 2009 työterveyshuollossa reilut 1 050 lääkäriä. Heistä naisia oli noin 60 prosenttia ja miehiä noin 40 prosenttia. Noin puolet työterveyshuollon lääkäreistä kuuluu vanhimpaan ikäryhmään, 50–63-vuotiaisiin. Tässä ikäryhmässä sukupuolijakauma on melko tasainen, naisia on noin 52 prosenttia ja miehiä 48. Muissa ikäluokissa naisia on noin kaksi kolmasosaa ja miehiä yksi kolmasosa.

Työterveyshuollossa työskentelevistä lääkäreistä noin viidesosalla eli reilulla kahdella sadalla työnantajasektorina on kun-

ta. Valtio työllistää kymmenkunta työterveyshuollon lääkäriä. Loput, eli noin 80 prosenttia työterveyshuollon lääkäreistä toimivat yksityisellä sektorilla.

Työterveyshuollon lääkäreistä noin 600 eli noin 60 prosenttia on erikoistunut ja noin 200 eli vajaat 20 prosenttia on parhaillaan erikoistumassa. Työterveyshuollon lääkäreistä vajaalla 450:llä on työterveyshuollon erikoislääkärin oikeudet. Toiseksi suosituin erikoisala on yleislääketiede, jonka oikeudet on yhteensä noin 250 lääkäriä. Hieman yli sadalla työterveyshuollon lääkäriä on siis näiden molempien erikoisalojen oikeudet. Lisäksi osalla lääkäreistä on muiden erikoisalojen oikeuksia.

KUVIO 20. Työterveyshuollon lääkärit iän ja sukupuolen mukaan

TAULUKKO 14. Työterveyshuollon lääkärit työnantajasektorin mukaan

Työikäiset	N	%
Kunta	225	21,1
Valtio	10	0,9
Yksityinen	831	78,0
Yhteensä	1 066	100,0

Potilasturvallisuus

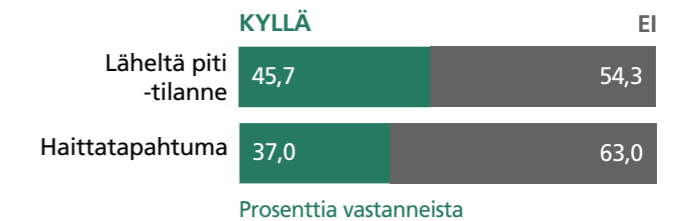
Potilasturvallisuutta kartoitettiin tämän vuoden Lääkärikyselyssä ensimmäistä kertaa. Potilasturvallisuutta pyydettiin arvioimaan haittatapahtumien ja läheltä piti -tilanteiden kautta. Haittatapahtumalla tarkoitetaan potilaan turvallisuutta vaarantavaa tapahtumaa, joka aiheuttaa haittaa potilaalle. Läheltä piti -tilanteella taas tarkoitetaan vaaratapahtumaa, joka olisi voinut aiheuttaa haittaa potilaalle. Haittatapahtumia koskeviin kysymyksiin vastasi 11 684 työikäistä lääkäriä ja läheltä piti -tilanteita koskeviin kysymyksiin 10 894 työikäistä lääkäriä.

Työssään haittatapahtumia viimeisen kuuden kuukauden aikana ilmoitti tapahtuneen 37 prosenttia lääkäreistä. Sairaaloissa työskentelevistä lääkäreistä lähes puolet ilmoitti haittatapahtumista, muilla sektoreilla työskentelevistä alle kolmasosa. Läheltä piti -tilanteita viimeisen kuuden kuukauden aikana ilmoitti tapahtuneen 46 prosenttia lääkäreistä. Sairaaloissa läheltä piti -tilanteita oli sattunut lähes 60 prosentille lääkäreistä, muilla sektoreilla työskenteleville lääkäreille noin kolmannekselle. Haittatapahtumien ja läheltä piti -tilanteiden määrä vaikuttaisi olevan aika vähäinen. Noin 90 prosenttia haittatapahtumista ja 85 prosenttia läheltä piti -tilanteista ilmoittaneista lääkäreistä oli ilmoittanut pienimmän tapahtumien lukumäärän mahdollisen vaihtoehdon mukaan, eli tapahtumia oli ollut yhdestä neljään viimeisen puolen vuoden aikana.

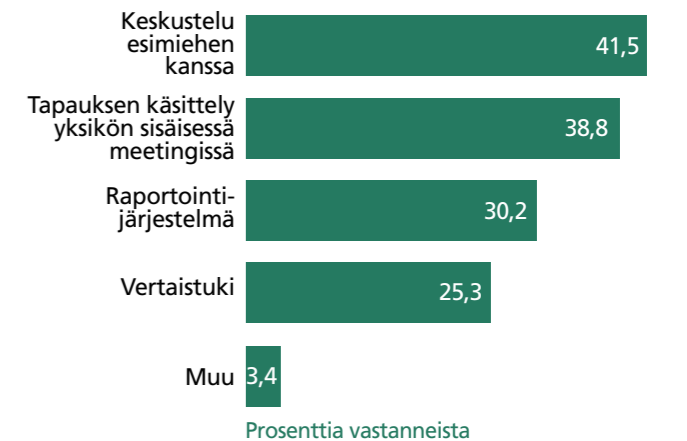
Läheltä piti -tilanteisiin ja haittatapahtumiin liittyviä toimintatapoja oli käytössä vaihtelevasti. Yleisin toimintatapa oli keskustelu esimiehen kanssa, joka oli käytössä yli 40 prosentilla vastaajien työyksiköistä. Toiseksi yleisin oli tapauksen käsittely yksikön sisäisessä meetingissä, joka oli käytössä myös lähes 40 prosentilla vastaajien työyksiköistä. Raportointijärjestelmä oli käytössä lähes joka kolmannessa ja vertaistuki noin joka neljännessä työyksikössä.

KUVIO 21. Läheltä piti -tilanteiden ja haittatapahtumien esiintyminen

Onko työssäsi sattunut läheltä piti -tilanteita tai haittatapahtumia?

KUVIO 22. Läheltä piti -tilanteisiin ja haittatapahtumiin liittyvät toimintatavat

Päivystykseen osallistuminen

Päätoimeen kuuluvaa päivystystä kartoitettiin edellisen kerran vuoden 2006 Lääkärikyselyssä. Tänä vuonna päivystystä koskeviin kysymyksiin vastasi 12 115 työikäistä lääkäriä. Heistä hieman alle puolet osallistui päivystykseen osana päätyötään. Päivystykseen osallistumisessa ei sukupuolten välillä ollut merkittävää eroa. Alle 40-vuotiaista lääkäreistä noin kaksi kolmasosaa, 40–49-vuotiaista lääkäreistä noin puolet ja 50–63-vuotiaista lääkäreistä noin yksi kolmasosa osallistuu päivystykseen. Työn sisällöstä johtuen päivystäminen on harvinaista muilla kuin terveyskeskusten ja sairaaloiden lääkäreillä, joiden vastaukset onkin poimittu erikseen taulukkoon 15. Päivystäviltä lääkäreiltä tiedusteltiin päivystyksen kestoa (ympäri vuorokautinen / osavuorokautinen) sekä aktiivipäivystyksen, vapaamuotoisen päivystyksen ja muun työpaikkapäivystyksen lukumääriä kuukaudessa.

Päivystykseen osallistuminen oli yleisempää sairaaloissa kuin terveyskeskuksissa. Sairaaloiden lääkäreistä päivystyi yli 72 prosenttia ja terveyskeskuslääkäreistä noin puolet. Terveyskeskuslääkärien keskuudessa päivystykseen osallistuvien lääkäreiden määrä oli vähentynyt vuoteen 2006 verrattuna.

Päivystävistä sairaaloiden lääkäreistä lähes 90 prosenttia osallistui ympärivuorokautiseen päivystykseen. Osavuorokautinen päivystys on yleistynyt sairaaloissa vuoteen 2006 verrattuna. Terveyskeskuksien lääkäreistä noin joka viides osallistuu ympärivuorokautiseen päivystykseen.

Aktiivipäivystykseen osallistuvista lääkäreistä lähes puolet teki vähintään kolme aktiivipäivystystä kuukaudessa. Sairaaloissa aktiivipäivystykseen osallistutaan useammin kun terveyskeskuksissa. Vajaat 60 prosenttia sairaaloiden aktiivipäivystäjistä teki vähintään kolme päivystystä kuukaudessa, kun terveyskeskuksissa vastaavien lääkäreiden osuus on noin kolmasosa. Noin kymmenen prosenttia aktiivipäivystykseen osallistuvista lääkäreistä päivystää yli neljä kertaa kuukaudessa.

Erikseen kysyttiin kuinka monta kertaa kuukaudessa aktiivipäivystyksestä oli ns. raskasta päivystystä, jossa aktiivisuuden osuus päivystysajasta oli yli 85 prosenttia. Näitä päivystyskertoja ilmoitti noin 75 prosenttia aktiivipäivystykseen osallistuvista lääkäreistä. Noin 10 prosenttia lääkäreistä tekee yli neljä raskasta päivystystä kuukaudessa.

Vapaamuotoinen päivystäminen on terveyskeskuksissa harvinaista: noin 15 prosenttia päivystävistä terveyskeskuslääkäreistä ilmoitti tekevänsä vähintään yhden vapaamuotoisen päivystyksen kuukaudessa. Lähes kaksi kolmasosaa näistä päivystäjistä teki vain yhden tai kaksi vapaamuotoista päivystystä kuukaudessa. Sairaaloiden päivystävistä lääkäreistä puolestaan

noin 60 prosenttia ilmoitti osallistuvansa vapaamuotoiseen päivystykseen kuukausittain. Heistä selvästi yli puolella oli vähintään kolme vapaamuotoista päivystystä kuukaudessa.

TAULUKKO 15. **Päätoimeen kuuluva päivystys**

	Sairaalat	Terveyskeskukset	Kaikki
Prosenttia vastaajista			
Päivystykseen osallistuminen			
Päivystää	72,6	49,6	48,9
Ei päivystä	27,4	50,4	51,1
Yhteensä	100,0	100,0	100,0
Vastanneita	5 540	2 516	12 115
Kesto			
Ympäri vuorokautinen	57,0	7,8	44,1
Osavuorokautinen	12,4	81,0	30,3
Molemmat	30,6	11,2	25,6
Yhteensä	100,0	100,0	100,0
Vastanneita	3 755	1 135	5 474
Aktiivipäivystyskertoja kuukaudessa			
1	17,0	31,6	21,6
2	23,9	33,0	26,3
3	27,2	13,0	22,3
4	21,9	11,8	18,6
yli 4	10,0	10,7	11,2
Yhteensä	100,0	100,0	100,0
Vastanneita	2 044	880	3 189
Yli 85 %:n aktiivipäivystyskertoja kuukaudessa			
1	17,2	31,8	22,2
2	23,4	33,4	26,4
3	29,2	13,6	23,5
4	21,6	11,0	18,1
yli 4	8,5	10,2	9,8
Yhteensä	100,0	100,0	100,0
Vastanneita	1 550	707	2 440
Vapaamuotoista päivystystä kuukaudessa			
1	19,8	40,0	21,9
2	23,7	20,4	23,2
3	20,6	9,3	19,0
4	14,1	11,6	13,5
yli 4	21,8	18,7	22,3
Yhteensä	100,0	100,0	100,0
Vastanneita	2 354	225	2 856
Muuta työpaikkapäivystystä kuukaudessa			
1	39,2	21,5	32,7
2	25,9	21,0	22,2
3	11,4	9,8	12,0
4	12,0	17,3	13,9
yli 4	11,4	30,4	19,1
Yhteensä	100,0	100,0	100,0
Vastanneita	316	214	648

Osaamisalueet työssä

Työssä tarvittavaa osaamista ja siihen saatua koulutusta kartoitettiin tämän vuoden Lääkärikyselyssä ensimmäistä kertaa. Osio oli rakennettu eri maissa käytössä olevien lääkärin osaamista jaottelevien mallien perusteella. Erityisesti taustalla käytettiin Kanadan CanMEDS -viitekehystä. Kyselyssä osaaminen oli jaettu yhteentoista alueeseen ja siinä selvitettiin missä määrin lääkärit tarvitsevat työtehtävissään erilaista osaamista ja olivatko he saaneet niihin riittävästi koulutusta tai ohjausta. Kysymyksiin vastasi yhteensä 12 016 lääkäriä.

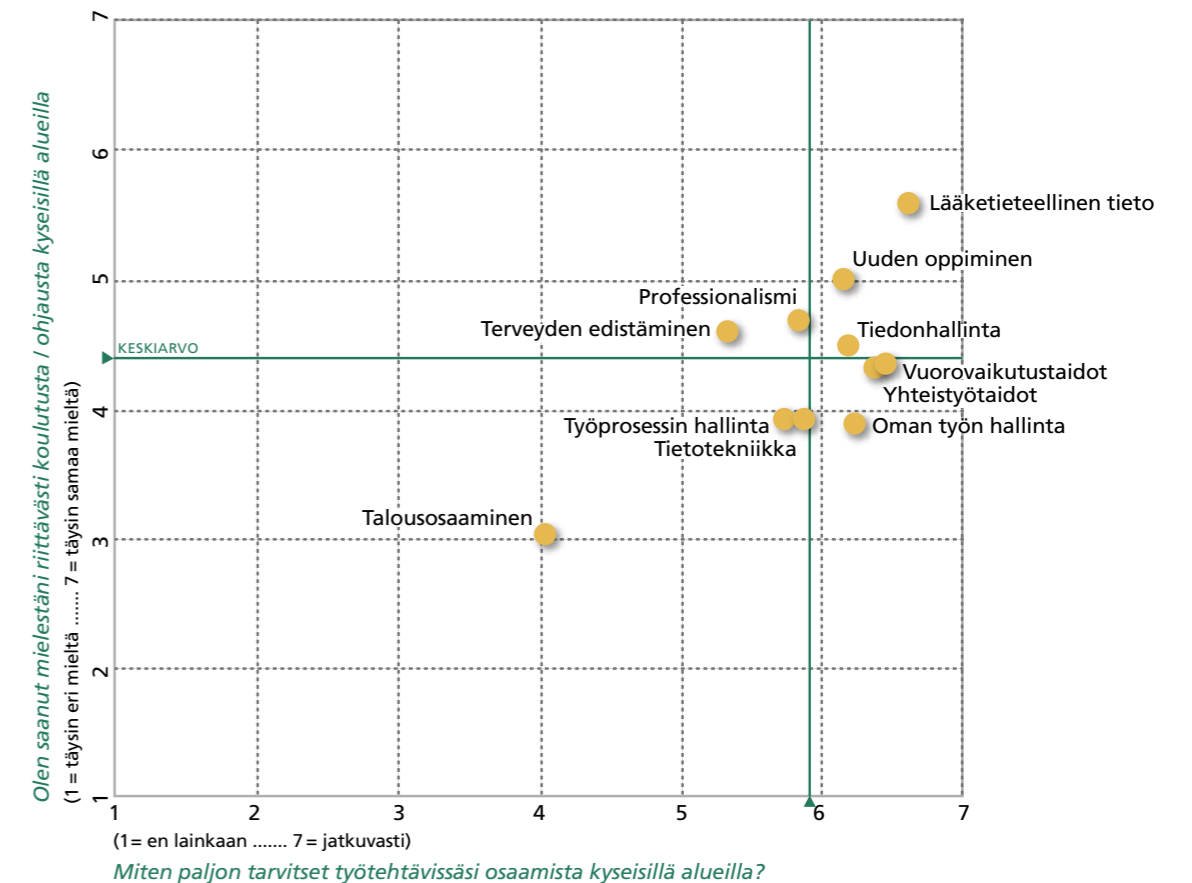
Lääkärit kokivat odotetusti tarvitsevansa työssään erityisesti lääketieteellistä tietoa. Myös uuden tiedon oppimiseen, tiedonhallintaan ja tietotekniikkaan liittyvää osaamista vaaditaan työssä runsaasti. Ihmisten kohtaamiseen liittyvät yhteistyö- ja vuorovaikutustaidot ovat tärkeässä roolissa

työnkuvassa. Työprosessien hallintaan ja talousosaamiseen liittyvän osaamisen tarve puolestaan vaihtelee runsaasti työtehtävien mukaan.

Tiedollinen osaaminen painottui erityisesti nuorilla lääkäreillä ja väheni jonkun verran vanhemmissa ikäryhmissä. Työprosessien hallinta ja erityisesti talousosaaminen korostuivat puolestaan enemmän vanhemmilla lääkäreillä, mikä heijastaa johtamisvastuun lisääntymistä kokemuksen karttuessa. Vuorovaikutukseen liittyen eri ikäryhmien välillä ei ollut eroja.

Työssä tarvittava osaaminen ja saatu koulutus näyttävät alla olevan kuvion perusteella vastaavan keskimäärin hyvin toisiaan. Mitä enemmän lääkärit tarvitsevat työssään osaamista tietyllä alueella, sitä paremmin saadun koulutuksen koettiin olevan riittävää.

KUVIO 23. **Työssä tarvittava osaaminen ja siihen saatu koulutus**

Kuvio jakautuu neljään ruutuun, jotka määräytyvät kaikkien kysymysten keskiarvoista. Yläkulmassa oikealla ovat ne osaamisen alueet, joita koetaan tarvittavan työssä ja joista vastaajat ilmoittivat saavansa koulutusta riittävästi. Alhaalla oikealla ovat alueet, joilla tarve on merkittävä, mutta koulutusta ei välttämättä ole riittävästi. Vasemmalla ylhäällä ovat osaamisalueet, joita tarvitaan keskimääräistä vähemmän ja joissa koulutus on riittävää. Vasemmalla alhaalla ovat alueet, joita keskimäärin koetaan tarvittavan vähemmän työssä ja joihin koetaan saadun keskimääräistä vähemmän koulutusta.

Liitetaulukot

Liitetaulukko 1. Lääkärit päätoimen työskentelysektorin mukaan vuosina 1996–2009 22

Liitetaulukko 2. Lääkärien suhteelliset osuudet päätoimen työskentelysektorin mukaan vuosina 1996–2009..... 22

Liitetaulukko 3. Lääkärit päätoimen sairaanhoitopiirin ja työskentelysektorin mukaan vuonna 2009 22

Liitetaulukko 4. Erikoislääkärinoikeudet päätoimen työskentelysektorin mukaan vuonna 2009 24

Liitetaulukko 5. Erikoislääkärinoikeudet yksityislääkäreillä vuonna 2009 25

Liitetaulukko 6. Erikoisääkärinoikeudet päätoimen sairaanhoitopiirin mukaan vuonna 2009 26

Liitetaulukko 7. Vuoden 1999 asetuksen mukaan erikoistuvat lääkärit arvioidun erikoislääkärinoikeuksien saantivuoden mukaan vuonna 2009 28

Liitetaulukko 8. Vuoden 1999 asetuksen mukaan erikoistuvat lääkärit yliopistoittain vuonna 2009 29

LIITETAULUKKO 1. Lääkärit päätoimen työskentelysektorin mukaan

Työskentelysektori	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009
Sairaalat	6 210	6 350	6 395	6 723	7 130	7 114	7 153	7 240	7 285	7 373	7 514	7 633	7 716	7 876
Terveyskeskukset	3 323	3 345	3 392	3 417	3 529	3 471	3 419	3 372	3 443	3 564	3 623	3 510	3 548	3 503
Opetus ja tutkimus	1 188	1 169	1 203	1 190	1 200	1 137	1 122	1 052	1 043	1 028	978	951	917	896
Työterveyshuolto	549	551	589	619	685	720	758	826	840	886	927	957	1 016	1 066
Yksityisvastaanotot	1 037	1 097	1 130	1 194	1 219	1 320	1 421	1 507	1 574	1 611	1 682	1 748	1 800	1 843
Muut lääkärin tehtävät	980	1 028	1 062	1 137	1 044	1 092	1 204	1 274	1 284	1 269	1 247	1 280	1 290	1 303
Yhteensä	13 287	13 540	13 771	14 280	14 807	14 854	15 077	15 271	15 469	15 731	15 971	16 079	16 287	16 487

LIITETAULUKKO 2. Lääkärien suhteelliset osuudet päätoimen työskentelysektorin mukaan

Työskentelysektori	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009
Sairaalat	46,7	46,9	46,4	47,1	48,2	47,9	47,4	47,4	47,1	46,9	47,0	47,5	47,4	47,8
Terveyskeskukset	25,0	24,7	24,6	23,9	23,8	23,4	22,7	22,1	22,3	22,7	22,7	21,8	21,8	21,2
Opetus ja tutkimus	8,9	8,6	8,7	8,3	8,1	7,7	7,4	6,9	6,7	6,5	6,1	5,9	5,6	5,4
Työterveyshuolto	4,1	4,1	4,3	4,3	4,6	4,8	5,0	5,4	5,4	5,6	5,8	6,0	6,2	6,5
Yksityisvastaanotot	7,8	8,1	8,2	8,4	8,2	8,9	9,4	9,9	10,2	10,2	10,5	10,9	11,1	11,2
Muut lääkärin tehtävät	7,4	7,6	7,7	8,0	7,1	7,4	8,0	8,3	8,3	8,1	7,8	8,0	7,9	7,9
Yhteensä	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0

LIITETAULUKKO 3. Lääkärit päätoimen sairaanhoitopiirin ja työskentelysektorin mukaan

Sairanhoitopiiri	Sairaalat	Terveyskeskukset	Opetus ja tutkimus	Työterveyshuolto	Yksityisvastaanotot	Muut tehtävät	Yhteensä
Helsinki ja Uusimaa	2530	953	359	384	709	576	5 511
Varsinais-Suomi	786	346	154	101	178	148	1 713
Satakunta	212	143	6	24	54	37	476
Kanta-Häme	231	106	0	24	32	18	411
Pirkanmaa	841	371	122	113	187	122	1 756
Päijät-Häme	274	131	1	27	42	36	511
Kymenlaakso	133	81	2	27	40	29	312
Etelä-Karjala	140	72	1	19	21	16	269
Etelä-Savo	124	55	0	13	15	20	227
Itä-Savo	74	34	0	5	6	6	125
Pohjois-Karjala	202	86	0	17	21	23	349
Pohjois-Savo	535	192	124	54	66	50	1 021
Keski-Suomi	282	193	3	42	49	46	615
Etelä-Pohjanmaa	223	103	2	22	31	27	408
Vaasa	181	109	2	22	23	13	350
Keski-Pohjanmaa	88	46	1	8	7	5	155
Pohjois-Pohjanmaa	700	298	117	116	98	92	1 421
Kainuu	85	36	0	9	15	7	152
Länsi-Pohja	72	38	0	11	4	5	130
Lappi	130	84	0	25	18	17	274
Ahvenanmaa	31	12	0	2	5	2	52
Tieto puuttuu	2	14	2	1	222	8	249
Yhteensä	7 876	3 503	896	1 066	1 843	1 303	16 487

LIITETAULUKKO 4. Erikoislääkärinoikeudet päätoimen työskentelysektorin mukaan

Vuoden 1999 asetuksen mukainen luokitus.

Erikoislääkäreitä 10 392 henkilöä, osalla kahden tai useamman erikoisalan oikeudet.

Erikoisala	Sairaalat	Terveyskeskukset	Opetus ja tutkimus	Työterveyshuolto	Yksityisvastaanotot	Muut tehtävät	Yhteensä
Anestesiologia ja tehohoito	585	11	15	3	24	12	650
Endokrinologia	23	0	12	0	1	2	38
Foniatria	19	2	0	0	1	0	22
Fysiatría	73	5	4	8	27	48	165
Gastroenterologia	74	2	5	0	4	1	86
Gastroenterologinen kirurgia	184	1	10	0	7	3	205
Geriatría	80	55	9	2	8	19	173
Ihotaudit ja allergologia	83	2	16	4	53	7	165
Infektiosairaudet	66	0	2	0	1	3	72
Kardiologia	160	0	7	0	16	4	187
Keuhkosairaudet ja allergologia	166	7	13	8	11	13	218
Kl. farmakologia ja lääkehoito	16	2	7	0	2	7	34
Kl. fysiologia ja isotooppilääketiede	51	2	5	1	6	8	73
Kl. hematologia	50	1	4	0	0	1	56
Kl. kemia	56	0	13	0	1	7	77
Kl. mikrobiologia	43	1	31	2	5	8	90
Kl. neurofysiologia	54	0	4	1	8	5	72
Korva-, nenä- ja kurkkutaudit	181	11	24	6	77	10	309
Käsikirurgia	33	0	1	0	10	0	44
Lastenkirurgia	52	0	1	0	2	0	55
Lastenneurologia	62	6	6	0	4	13	91
Lastenpsykiatria	127	13	9	0	31	43	223
Lastentaudit	343	35	53	0	63	30	524
Liikuntalääketiede	11	3	5	2	14	9	44
Naistentaudit ja synnytykset	347	20	23	0	173	20	583
Nefrologia	60	3	4	0	0	2	69
Neurokirurgia	44	1	4	2	1	2	54
Neurologia	191	8	24	3	25	35	286
Nuorisopsykiatria	81	1	6	1	21	30	140
Oikeuslääketiede	2	2	7	0	0	19	30
Oikeuspsykiatria	34	1	5	0	1	5	46
Ortopedia ja traumatologia	302	3	11	0	77	7	400
Patologia	109	1	24	0	2	8	144
Perinnöllisyyslääketiede	13	1	7	0	4	3	28
Plastiikkakirurgia	57	0	1	0	15	0	73
Psykiatria	397	28	51	8	205	286	975
Radiologia	423	18	11	0	71	13	536
Reumatologia	80	2	4	0	7	4	97
Silmätaudit	175	5	16	2	200	6	404
Sisätaudit	846	47	70	14	57	60	1 094
Suu- ja leukakirurgia	12	1	3	0	2	0	18
Sydän- ja rintaelinkirurgia	105	0	5	0	5	2	117
Syöpätaudit	103	0	15	3	4	12	137
Terveydenhuolto	14	9	15	4	8	24	74
Työterveyshuolto	11	54	15	441	70	73	664
Urologia	92	1	6	0	7	1	107
Verisuonikirurgia	24	0	1	0	1	0	26
Yleiskirurgia	690	9	27	0	117	23	866
Yleislääketiede	318	1 133	47	252	230	191	2 171
Yhteensä	7 122	1 507	658	767	1 679	1 079	12 812

LIITETAULUKKO 5. Erikoislääkärinoikeudet yksityislääkäreillä

Vuoden 1999 asetuksen mukainen luokitus,

osalla lääkäreistä voi olla useamman alan erikoislääkärinoikeudet.

Erikoisala	Päätoimiset	Sivutoimiset
Anestesiologia ja tehohoito	24	107
Endokrinologia	1	19
Foniatria	1	10
Fysiatría	27	63
Gastroenterologia	4	50
Gastroenterologinen kirurgia	7	98
Geriatría	8	47
Ihotaudit ja allergologia	53	69
Infektiosairaudet	1	12
Kardiologia	16	82
Keuhkosairaudet ja allergologia	11	73
Kl. farmakologia ja lääkehoito	2	10
Kl. fysiologia ja isotooppilääketiede	6	27
Kl. hematologia	0	10
Kl. kemia	1	10
Kl. mikrobiologia	5	16
Kl. neurofysiologia	8	38
Korva-, nenä- ja kurkkutaudit	77	174
Käsikirurgia	10	23
Lastenkirurgia	2	24
Lastenneurologia	4	25
Lastenpsykiatria	31	52
Lastentaudit	63	198
Liikuntalääketiede	14	13
Naistentaudit ja synnytykset	173	303
Nefrologia	0	17
Neurokirurgia	1	19
Neurologia	25	108
Nuorisopsykiatria	21	54
Oikeuslääketiede	0	3
Oikeuspsykiatria	1	19
Ortopedia ja traumatologia	77	195
Patologia	2	66
Perinnöllisyyslääketiede	4	3
Plastiikkakirurgia	15	38
Psykiatria	205	271
Radiologia	71	203
Reumatologia	7	44
Silmätaudit	200	159
Sisätaudit	57	399
Suu- ja leukakirurgia	2	8
Sydän- ja rintaelinkirurgia	5	49
Syöpätaudit	4	24
Terveydenhuolto	8	12
Työterveyshuolto	70	109
Urologia	7	79
Verisuonikirurgia	1	11
Yleiskirurgia	117	435
Yleislääketiede	230	453
Yhteensä	1 679	4 331

LIITETAULUKKO 6. Erikoislääkärinoikeudet päätoimen sairaanhoitopiirin mukaan

Vuoden 1999 asetuksen mukainen luokitus.

Erikoislääkäreitä 10 392 henkilöä, osalla kahden tai useamman erikoisalan oikeudet.

Erikoisala	Helsinki ja Uusimaa	Vars.-Suomi	Satakunta	Kanta-Häme	Pirkanmaa	Päijät-Häme	Kymenlaakso	E.- Karjala	E.- Savo	I.- Savo	P.- Karjala	P.- Savo	K.- Suomi	E.- Pohjanmaa	Vaasa	K.- Pohjanmaa	P.- Pohjanmaa	Kainuu	Länsi-Pohja	Lappi	Ahvenanmaa	Ei tietoa	Yht.
Anestesiologia ja tehohoito	230	73	15	12	67	22	15	14	10	6	10	28	18	10	17	7	71	5	5	11	0	4	650
Endokrinologia	14	3	2	0	3	1	1	0	1	0	1	4	2	1	0	0	5	0	0	0	0	0	38
Foniatria	10	1	0	0	2	0	0	0	0	0	0	2	0	0	0	1	5	0	0	0	0	1	22
Fysiatría	55	13	6	4	6	10	1	3	5	2	3	10	8	5	5	1	20	2	0	3	1	2	165
Gastroenterologia	29	5	4	3	7	2	1	2	3	0	3	4	2	2	2	3	8	2	1	1	1	1	86
Gastroenterologinen kirurgia	76	20	4	5	24	7	2	5	3	2	5	12	8	4	3	0	18	1	2	2	1	1	205
Geriatría	56	22	3	4	27	5	2	0	1	1	0	11	9	3	5	1	14	2	1	3	1	2	173
Ihotaudit ja allergologia	56	22	3	2	20	6	3	1	1	1	4	10	6	4	3	2	14	1	1	1	0	4	165
Infektiosairaudet	33	4	2	1	10	2	1	2	1	0	1	3	1	1	1	0	7	0	1	1	0	0	72
Kardiologia	54	15	5	3	18	6	4	3	4	2	4	19	8	6	7	1	20	4	1	1	0	2	187
Keuhkosairaudet ja allergologia	67	20	7	6	25	7	2	3	6	2	6	14	8	6	6	2	17	5	4	4	0	1	218
Kl. farmakologia ja lääkehoito	20	6	0	0	3	2	0	1	0	0	0	1	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	34
Kl. fysiologia ja isotooppilääketiede	25	16	2	0	10	1	0	1	1	0	4	4	2	2	0	0	2	1	1	0	0	1	73
Kl. hematologia	21	8	2	2	8	2	1	0	2	1	0	3	1	1	0	0	4	0	0	0	0	0	56
Kl. kemia	31	11	1	1	10	2	1	0	1	0	2	6	1	0	0	0	10	0	0	0	0	0	77
Kl. mikrobiologia	34	15	1	1	11	1	1	1	1	0	3	7	1	2	2	0	7	1	0	1	0	0	90
Kl. neurofysiologia	22	9	2	1	10	2	1	0	1	1	2	7	1	2	1	1	8	0	0	1	0	0	72
Korva-, nenä- ja kurkkutaudit	90	33	12	8	29	9	10	6	6	2	7	24	13	9	7	3	26	3	2	4	0	6	309
Käsi- ja kättiläkirurgia	17	3	0	0	9	2	0	0	1	1	0	3	1	1	0	0	6	0	0	0	0	0	44
Lastenkirurgia	19	6	2	2	7	1	0	0	0	0	3	3	1	1	0	1	6	0	2	1	0	0	55
Lastenneurologia	45	9	1	2	6	4	1	1	1	0	3	5	2	1	0	0	8	0	0	2	0	0	91
Lastenpsykiatria	70	21	5	4	28	3	2	2	2	1	4	14	6	4	3	4	21	2	1	4	1	21	223
Lastentaudit	192	55	10	12	61	19	6	7	8	5	10	29	12	11	10	5	53	5	2	6	4	2	524
Liikuntalääketiede	16	3	1	1	8	1	0	0	0	0	0	3	7	0	0	0	4	0	0	0	0	0	44
Naistentaudit ja synnytykset	186	71	18	12	56	16	10	14	9	3	11	35	21	16	13	8	50	7	4	10	3	10	583
Nefrologia	24	7	3	2	8	2	0	0	1	1	1	6	3	0	1	0	5	1	2	2	0	0	69
Neurokirurgia	16	8	0	0	9	0	1	0	0	0	0	10	0	0	0	0	7	1	1	0	0	1	54
Neurologia	100	32	4	9	34	8	5	4	6	2	9	22	10	6	4	2	22	1	1	5	0	0	286
Nuorisopsykiatria	35	14	5	6	14	4	1	4	2	2	2	12	3	2	2	1	14	1	0	1	1	14	140
Oikeuslääketiede	11	5	0	1	6	0	1	0	1	0	0	1	0	0	0	0	3	0	0	1	0	0	30
Oikeuspsykiatria	12	0	0	2	4	0	1	0	1	0	0	14	1	0	9	0	1	0	0	0	0	1	46
Ortopedia ja traumatologia	137	44	9	5	50	20	4	5	5	5	8	24	17	10	8	2	33	3	0	5	1	5	400
Patologia	43	17	4	6	15	4	3	0	2	1	4	13	4	3	1	1	18	1	2	2	0	0	144
Perinnöllisyyslääketiede	15	3	1	0	2	0	0	0	0	0	0	3	0	0	0	0	4	0	0	0	0	0	28
Plastiikkakirurgia	34	4	1	3	7	1	0	1	0	2	2	5	5	1	0	1	4	0	0	1	0	1	73
Psykiatria	302	87	21	20	100	26	16	17	14	7	17	74	38	22	19	5	72	6	6	8	4	94	975
Radiologia	158	57	15	13	58	17	13	13	8	3	13	32	18	15	12	9	54	3	5	7	1	12	536
Reumatologia	28	9	1	3	13	6	1	5	1	2	2	3	6	1	0	0	8	1	2	2	1	2	97
Silmätaudit	123	56	12	12	31	14	3	3	6	0	9	20	20	10	6	4	36	4	4	3	1	27	404
Sisätaudit	372	107	34	24	122	36	19	19	16	8	19	59	43	30	23	12	92	14	12	19	10	4	1 094
Suu- ja leukakirurgia	12	1	0	0	2	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	2	0	0	0	0	0	18
Sydän- ja rintaelinkirurgia	40	9	3	3	16	3	1	1	1	1	1	16	2	1	2	1	13	1	0	1	0	1	117
Syöpätaudit	41	20	2	2	22	3	1	1	0	1	1	14	5	1	6	1	12	1	1	2	0	0	137
Terveystieteet	36	14	3	1	5	2	0	0	0	0	1	3	0	0	2	0	6	0	0	1	0	0	74
Työterveyshuolto	265	64	9	15	70	24	9	14	4	4	9	29	29	18	9	5	61	6	7	9	1	3	664
Urologia	28	10	5	2	15	5	4	1	2	1	3	4	2	5	5	1	10	1	0	2	0	1	107
Verisuonikirurgia	11	3	0	0	6	0	0	0	1	1	1	1	1	0	0	0	1	0	0	0	0	0	26
Yleiskirurgia	317	89	22	20	93	28	16	18	8	11	15	52	31	21	15	5	74	5	3	14	1	8	866
Yleislääketiede	528	172	77	69	254	81	66	48	40	19	60	137	117	92	76	22	178	30	34	50	8	13	2 171
Yhteensä	4 156	1 296	339	304	1 421	418	230	220	187	101	263	815	494	331	285	112	1 134	121	108	191	41	245	12 812

LIITETAULUKKO 7. Vuoden 1999 asetuksen mukaan erikoistuvat lääkärit arvioidun erikoislääkärinoikeuksien saantivuoden mukaan

Erikoisala	Erikoistumassa yht.	Arvioitu erikoislääkärinoikeuksien saantivuosi							Aikoo erik.*	
		2009	2010	2011	2012	2013	2014	myöh. tai ei tietoa	myöh.	
Anestesiologia ja tehohoito	147	14	20	27	19	24	16	27	10	
Endokrinologia	22	3	4	4	4	1	1	5	0	
Foniatria	2	0	1	1	0	0	0	0	2	
Fysiatría	24	0	8	1	7	4	1	3	1	
Gastroenterologia	19	3	7	2	3	1	0	3	0	
Gastroenterologinen kirurgia	36	5	8	5	4	5	2	7	5	
Geriatría	90	9	19	19	14	4	7	18	8	
Ihotaudit ja allergologia	61	2	8	15	4	7	6	19	9	
Infektiosairaudet	23	3	6	5	5	1	1	2	1	
Kardiologia	49	7	7	7	6	5	7	10	5	
Keuhkosairaudet ja allergologia	31	6	5	2	4	4	7	3	1	
Kliininen farmakologia ja lääkehoito	16	1	1	3	2	0	0	9	1	
Kliininen fysiologia ja isotooppilääketiede	12	1	1	1	2	3	1	3	2	
Kliininen hematologia	12	2	2	5	1	1	0	1	1	
Kliininen kemia	11	1	4	1	0	1	1	3	1	
Kliininen mikrobiologia	10	1	0	1	5	1	0	2	0	
Kliininen neurofysiologia	9	0	2	3	2	1	0	1	1	
Korva-, nenä- ja kurkkutaudit	49	4	8	10	9	4	4	10	3	
Käsikirurgia	18	4	2	2	3	1	0	6	0	
Lastenkirurgia	24	1	2	2	5	3	1	10	3	
Lastenneurologia	27	2	6	4	6	2	0	7	0	
Lastenpsykiatria	70	4	14	10	12	3	5	22	4	
Lastentaudit	147	8	19	22	21	25	22	30	10	
Liikuntalääketiede	8	1	1	0	2	1	0	3	0	
Naistentaudit ja synnytykset	158	8	18	21	23	24	22	42	11	
Nefrologia	9	2	2	1	0	2	1	1	2	
Neurokirurgia	16	3	1	4	1	2	2	3	3	
Neurologia	56	1	10	8	12	8	5	12	7	
Nuorisopsykiatria	42	5	5	4	5	3	2	18	0	
Oikeuslääketiede	5	2	2	0	0	0	0	1	2	
Oikeuspsykiatria	8	0	3	2	1	2	0	0	0	
Ortopedia ja traumatologia	100	5	14	10	15	16	14	26	9	
Patologia	20	2	0	4	6	2	1	5	1	
Perinnöllisyyslääketiede	6	2	1	1	1	1	0	0	1	
Plastiikkakirurgia	36	4	5	2	4	5	5	11	3	
Psykiatria	160	18	26	24	25	11	14	42	14	
Radiologia	85	10	15	19	12	6	7	16	8	
Reumatologia	14	2	4	3	2	0	0	3	1	
Silmätaudit	84	13	13	16	21	12	2	7	6	
Sisätaudit	165	22	16	18	25	30	22	32	19	
Suu- ja leukakirurgia	3	0	0	1	2	0	0	0	0	
Sydän- ja rintaelinkirurgia	11	0	1	1	1	2	1	5	1	
Syöpätaudit	42	3	8	11	4	2	6	8	3	
Terveydenhuolto	48	8	9	8	9	2	1	11	3	
Työterveyshuolto	380	36	50	62	73	41	30	88	29	
Urologia	18	2	2	1	9	2	1	1	2	
Verisuonikirurgia	14	2	4	2	2	0	1	3	0	
Yleiskirurgia	36	1	1	4	5	8	7	10	4	
Yleislääketiede	450	46	62	74	74	37	29	128	134	
Tieto puuttuu	0	0	0	0	0	0	0	0	130	
Yhteensä	2883	279	427	453	472	320	255	677	461	

* ei vielä erikoistumiskoulutuksessa, mutta ilmoitti kyselyssä aikovansa erikoistua

LIITETAULUKKO 8. Vuoden 1999 asetuksen mukaan erikoistuvat lääkärit yliopistoittain

Erikoisala	Erikoistumassa yht.	Yliopisto, johon ilmoittautunut jatkokoulutukseen						
		Helsinki	Kuopio	Oulu	Tampere	Turku	Ulkomailla	Ei tietoa
Anestesiologia ja tehohoito	147	53	9	19	32	24	3	7
Endokrinologia	22	14	3	0	1	3	0	1
Foniatria	2	1	1	0	0	0	0	0
Fysiatría	24	6	4	4	2	5	1	2
Gastroenterologia	19	9	1	2	2	4	0	1
Gastroenterologinen kirurgia	36	13	4	4	10	5	0	0
Geriatría	90	29	21	12	10	14	1	3
Ihotaudit ja allergologia	61	25	6	9	9	8	1	3
Infektiosairaudet	23	8	0	3	4	3	2	3
Kardiologia	49	16	7	6	7	13	0	0
Keuhkosairaudet ja allergologia	31	9	1	7	4	7	0	3
Kl. farmakologia ja lääkehoito	16	8	0	0	0	7	0	1
Kl. fysiologia ja isotooppilääketiede	12	3	5	0	2	1	0	1
Kl. hematologia	12	6	1	0	2	0	0	3
Kl. kemia	11	4	1	2	3	1	0	0
Kl. mikrobiologia	10	3	1	1	2	2	1	0
Kl. neurofysiologia	9	4	0	2	1	0	0	2
Korva-, nenä- ja kurkkutaudit	49	17	7	8	5	9	0	3
Käsikirurgia	18	11	2	0	3	1	0	1
Lastenkirurgia	24	8	2	2	6	5	0	1
Lastenneurologia	27	11	3	5	4	0	1	3
Lastenpsykiatria	70	28	5	10	15	8	1	3
Lastentaudit	147	51	19	12	24	34	1	6
Liikuntalääketiede	8	2	1	4	1	0	0	0
Naistentaudit ja synnytykset	158	66	16	23	26	17	1	9
Nefrologia	9	3	0	1	2	1	0	2
Neurokirurgia	16	6	4	2	2	2	0	0
Neurologia	56	20	8	12	9	7	0	0
Nuorisopsykiatria	42	14	2	1	9	9	0	7
Oikeuslääketiede	5	3	0	0	1	1	0	0
Oikeuspsykiatria	8	1	4	0	0	3	0	0
Ortopedia ja traumatologia	100	46	8	13	20	8	0	5
Patologia	20	5	4	3	4	3	0	1
Perinnöllisyyslääketiede	6	2	0	3	0	0	0	1
Plastiikkakirurgia	36	23	2	4	5	1	0	1
Psykiatria	160	62	23	15	28	20	5	7
Radiologia	85	41	10	10	12	8	0	4
Reumatologia	14	6	1	1	3	1	0	2
Silmätaudit	84	33	9	13	13	8	2	6
Sisätaudit	165	79	14	17	24	22	4	5
Suu- ja leukakirurgia	3	2	0	0	0	0	0	1
Sydän- ja rintaelinkirurgia	11	3	0	1	1	4	0	2
Syöpätaudit	42	14	2	4	10	7	3	2
Terveydenhuolto	48	20	3	9	8	4	1	3
Työterveyshuolto	380	115	56	68	87	44	0	10
Urologia	18	8	1	2	4	3	0	0
Verisuonikirurgia	14	3	2	2	4	0	0	3
Yleiskirurgia	36	13	4	6	4	6	2	1
Yleislääketiede	450	130	59	72	100	57	12	20
Ei tietoa	0	0	0	0	0	0	0	0
Yhteensä	2883	1057	336	394	525	390	42	139

LÄÄKÄRIKYSELY 2009

- tarkastakaa ja korjatkaa tiedot
- palautus oheisessa vastauskuoressa
- tiedustelut Suomen Lääkäriliitto, puh. (09) 393 091/ Mona Földt, Marikka Vitamunki

_____ memessä

1. Henkilötiedot

henkilötunnus _____
 kotikunta _____
 äidinkieli _____
 puhelin _____

sähköposti _____

arvonimi _____
 mainosposti _____

2. Koulutus- ja pätevyystiedot

Oppiarvot, laillistukset, erikoisoikeudet (Suomessa myönnetyt), erityispätevyudet, muut tutkinnot, kielitaito

4. Työskentelytiedot

4.1. Virka, toimi tai tehtävä 18. 3. 2009*

viran/toimen nimi: _____

työsuhde _____

työaika _____

työehtosopimus _____

työpaikan nimi _____

työpaikan osoite _____

Muutokset, korjaukset ja lisäykset

viran/toimen nimi: _____

työsuhde _____

työaika _____

työehtosopimus _____

työpaikan nimi _____

työpaikan osoite _____
